No. 2807 Woensdag 23 December 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Geen plaats.

We zijn gevoelig voor de kleinste attentie der mensen en als een maatschappelijk beter gesitueerde ons de eer aandoet ons persoonlijk van de boot te halen, schrijven we dankbrieven en voelen ons gelukkig. Maar Gods liefde, die niet met de terminologie van de wereld genoemd mag worden met de naam van conventie, ging zover, dat Hij twee duizend jaar geleden voordat iemand aan ons dacht, Zijn enige Zoon naar de aarde zond.

Maar er was geen plaats voor Hem, niet in een herberg, waar toch alle nationaliteiten een onderdak konden vinden.

En toen Hij drie jaren weldoende was rondgegaan, sprak, schreeuwde het volk zich uit: Weg met Hem; aan het Kruis met Hem!

50 Jaar na deze gebeurtenis schreef Johannes in zijn Evangelie de klacht neer, dat de zijnen Hem niet hadden aangenomen.

En thans na twee duizend jaren?

De waarschuwingen die Paus en bisschoppen haast wekelijks insturen tegen de aldoor wassende vloed van Godloosheid en heidendom zeggen genoeg.

Deze vloed komt op de eerste plaats van het Communisme, dat duidelijk bij monde van Stalin heeft uitgesproken, hoe het God uit de wereld wil verbannen.

En naast dit onstellende werk der duisternis, dat over een wereldmacht beschikt, zien we ook als vijand optreden tegen de eer van God en van Hem, die Hij heeft gezonden tot onze lering en verlossing, het Duits Nationaal socialisme.

Maar dat deze vijandschap zelfs binnengedrongen is in de Volkerenbond en daar macht uitoefent, zal velen wellicht verbazen.

Ook daar schijnt voor Hem geen plaats te zijn.

Tijdens de volkenbondsvergadering in October heeft het bureau van de internationale „Pro-Deo"-commissie, het organisme, dat onder de goedkeuring ook der hoge kerkelijke autoriteiten de strijd tegen het moderne heidendom in alle vormen, waarin het zich in de huidige samenleving openbaart, voert, een nota van de volgende inhoud aan de voorzitter der assemblée, dr. Saavedra Lamas, gezonden:

„De internationale „Pro-Deo"-commissie, welke Christenen van de drie grote belijdenissen in zich verenigt, kwam in September 1936 voor de zesde maal te Genève bijeen.

Steunend op onweerlegbare documentatie heeft zij geconstateerd, dat in drie staten, welke lid zijn van de Volkenbond, de Christenen vervolgd worden: in de Verenigde Sovjet-Republieken, in Mexico en in Spanje in die streken waar de regering van Madrid haar macht uitoefent.

In die drie staten is het de regering, die de verantwoordelijkheid draagt voor de vervolging, die zowel de kerk als zodanig treft alsook de Christenen in hun persoon en hun goederen.

De volkenbond, welks convenant vrijheid van geweten en godsdienst garandeert aan onbeschaafde volken, heeft tot nu toe deze toestand geduld, die voor de Christenen een bron van ergernis is; want ze mogen niet toelaten, dat hun recht om het geloof te belijden en het Evangelie te prediken wordt aangetast.

De internationale „Pro-Deo"-commissie richt zich thans tot de Christenen, die in de volkenbond met gezag bekleed zijn; in naam van de solidariteit, die alle Christenen verenigt, vraagt zij hen om **alles te doen, wat in hun macht ligt**, opdat de volkenbond van zijn leden eise, dat dezen op hun grondgebied vrije uitoefening van godsdienst en vrij verkondiging van Gods Woord aan kinderen en aan volwassen toestaan.

Het gaat hier niet alleen over een vraagstuk van het hoogste belang, maar over een kwestie van getrouwheid aan God."

Bovendien richtte het Pro-Deo"-bureau zich in een brief tot de voorzitter van de assemblée met het verzoek een delegatie te willen ontvangen. Bij ontvangst van de brief van het „Pro-Deo"-bureau, telefoneerde men van het secretariaat van de volkenbond namens de voorzitter, dat deze de „Pro-Deo"-delegatie „zeer gaarne" zou ontvangen. Behoudens verhindering, werd het onderhoud vastgesteld op Maandag 5 October om 18 uur. Maandag 5 October liet men vanuit het secretariaat van de volkenbond telefonisch weten, dat de „audiëntie was uitgesteld en dat een nieuwe mededeling zou volgen." Toen op Woensdag 7 Oct. nog geen nieuw bericht was ontvangen, stelde een der leden van het bureau van de internationale „Pro-Deo"-commissie zich telefonisch in verbinding met het secretariaat. Er werd geantwoord, dat de kwestie aan het algemene secretariaat was voorgelegd. En ziehier het antwoord van het secretariaat, gedateerd: Genève 10 October 1936:

„Mijnheer.

Op de 1ste October 1936 heeft u een schrijven gericht aan Zijn Excellentie Saavedra Lamas, voorzitter van de vergadering van de volkenbond, met het verzoek aan het bureau van de internationale „Pro-Deo"-commissie een audiëntie te willen toestaan.

Bij die gelegenheid deelde u mede, dat het bureau van de internationale commissie opdracht had de voorzitter een oproep te doen toekomen ten gunste van de godsdienst-vrede op de wereld. Op aanvraag van het secretariaat van de vergadering waart u zo vriendelijk de tekst van de oproep over te leggen, welke het bureau aan de voorzitter van de vergadering wilde overhandigen.

De voorzitter van de vergadering heeft opgedragen u mede te delen, dat hij tot zijn grote spijt niet in de gelegenheid meent te zijn aan het bureau van uw commissie het gevraagde onderhoud toe te staan.

Aanvaard (enz.

w. get.:) algem. ondersecr.,
J. P. WALTER."

Deze weigering om de delegatie van „Pro-Deo" te ontvangen, gedateerd 10 October, bereikte haar bestemming in de namiddag van de 12de October. D.w.z. na de sluiting van de assemblée, wat elke nieuwe aanvraag bij het bureau van de vergadering onmogelijk maakte, alsook bij de commissies, die eventueel de zaak weer hadden kunnen opnemen.

Uit het voorgaande olgt, dat de weigering om de „Pro-Deo"-delegatie te ontvangen niet geweten kan worden aan president Lamas, die een overtuigd Christen en die onmiddellijk het verlangen had te kennen gegeven de delegatie te ontvangen.

Bijgevolg moest men wel aannemen, dat het het secretariaat van de volkenbond is, dat onder invloed van antichristelijke elementen, de voorzitter verhinderd heeft om de delegatie van „Pro Deo" te ontvangen.

Opdat men de houding van het secretariaat van de volkenbond ten opzichte van degenen, die geen ander doel hadden dan op te komen voor de zaak van het Christendom, op haar juiste waarde zal kunnen schatten, moge herinnerd worden aan het volgende feit: een aparte zitting is door de assemblée belegd voor de ontvangst van de „Algemene vereniging voor de vrede", **geïnspireerd en geleid door de anti-christelijke macht van de sovjets en het volksfront.**

In werkelijkheid heeft deze „vereniging" volgens de officiële verklaring van de heer Basch, president van de „Ligue des Droits de l'Homme", ten doel om op internationaal terrein te verrichten wat het „Volksfront" op nationaal terrein doet. Onder de afgevaardigden van die „Vereniging" kwamen vooral op de voorgrond bekende communisten, die nog pas in Frankrijk 'n oproep hadden gedaan om kanonnen en vliegmachines aan het Spaanse volksfront te zenden. Door de zorgen van het secretariaat zijn die lieden met grote plechtigheid in de volkenbond ontvangen, terwijl men meende „niet in de gelegenheid te zijn om aan het bureau van de internationale „Pro-Deo"-commissie het gevraagde onderhoud toe te staan."

Terecht besluit het hierboven weergegeven communique van de internationale „Pro-Deo"-commissie, dat zij het oordeel over een dergelijke onbillijke handelwijze aan de publieke opinie van het christendom overlaat: „In naam van duizenden christenen doen wij een oproep ten gunste van de godsdienst-vrede in de wereld. De volkenbond, die ogenschijnlijk belast is met het bewaken van de vrede en de broederzin onder de mensen, heeft het gevraagde onderhoud geweigerd. Door die weigering heeft hij duidelijk getoond, wie op het ogenblik te Genève de leiding in handen wil nemen."

* * *

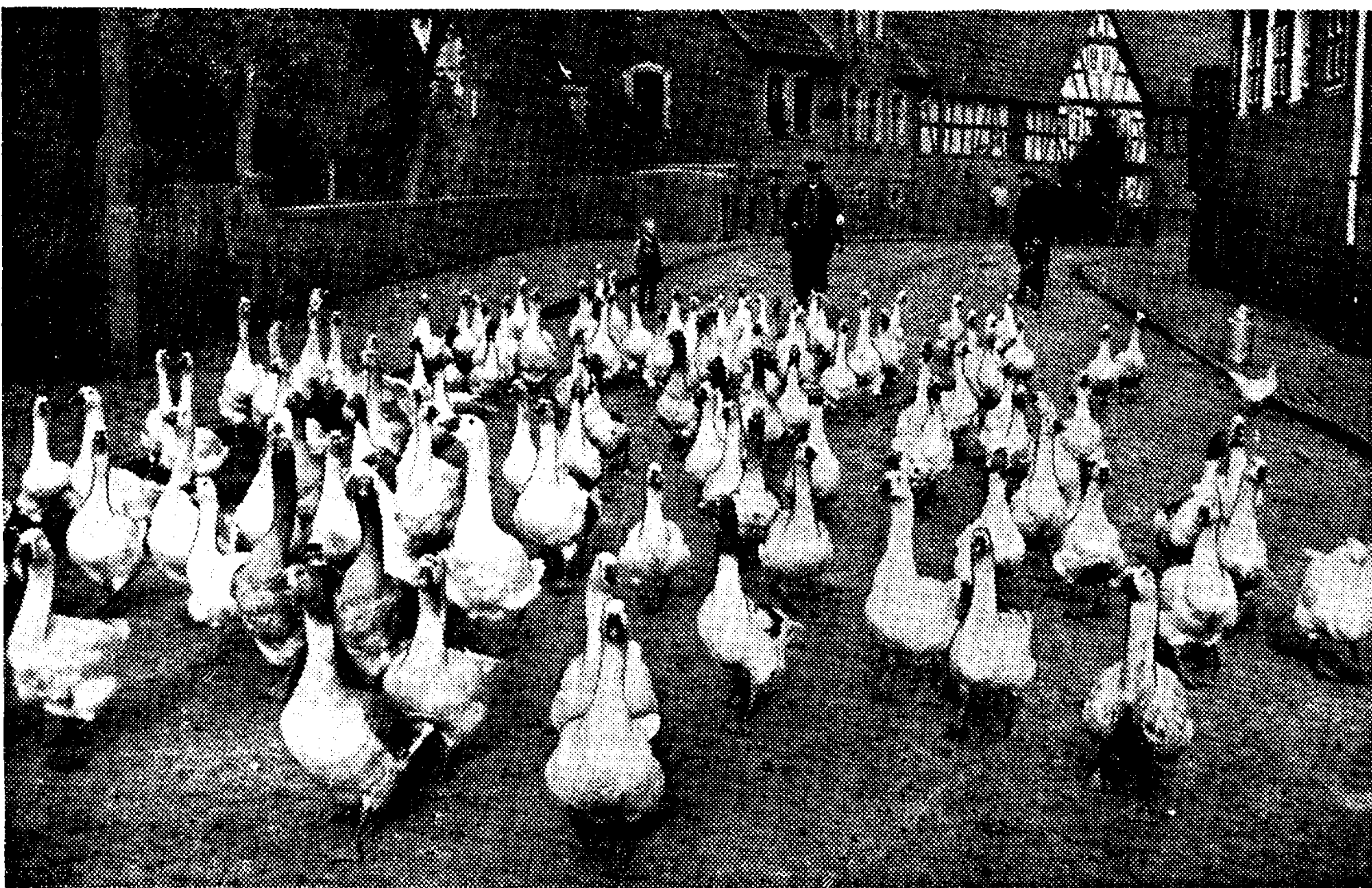
Dat is de dank van de volkenbond aan de gelovige Christenen, die hem om principiële redenen steeds ondersteund hebben en nog steeds steunen.

De volkenbond, welks statuten op de eerste bladzijde van alle vredesverdragen geplaatst zijn, kan in zekere zin als het testament beschouwd worden van de millioenen, die in de grote oorlog sneuvelden. De meesten van hen stierven met **Gods naam** op de lippen; welk hun verleden was, op dat supreme moment gingen hun gedachten verder dan de materiële strijd om hen heen. Velen hebben toen, toen wellicht voor het eerst, beseft, dat de waarborg voor mensenliefde, menselijkheid en vrede alleen kan zijn de **godsdienst, het geloof in God.**

En nu weigert de bond de „Pro-Deo"-commissie te ontvangen, welke de belangen van de vervolgde Christenen in Rusland, Mexico en Spanje wil bepleiten. Is Genève reeds zo zeer in de macht van het bolschewisme geraakt, dat het niet meer waagt een Christelijke commissie gehoor te geven?

Dan moet de wereld geloven, dat het tot de tanden bewapende atheisme van Moskou, dat dag in dag uit revolutie en burgeroorlog predikt; dat nu weer in Spanje zijn ware gedaante onthult, haar de vrede zal brengen! Dat is geen moraal meer; dat is de cynische persiflage van elke moraal; dat is het grootste bedrog van alle eeuwen. En als wij dit zeggen en steeds herhalen, dan spreken wij geen politiek, maar eenvoudig de taal van het Christelijke, van het menselijke geweten.

Men spreekt veel over een hervorming van de volkenbond. De eerste hervorming moet zijn, dat het nu reeds ook de bond terroriserende bolschewistische Rusland wordt uitgestoten. Anders zal zeker het ogenblik aanbreken, dat niet alleen de katholieken, maar ieder die beschaving en cultuur bezit en lief heeft, de volkenbond de rug zullen toekeren. Zal het op het laatste ogenblik nog mogelijk zijn de vrede van het atheisme, welke een oorlog van allen tegen allen is, te vervangen door de vrede met God, zoals de grote Paus Benedictus XV die gezien heeft? Zoals ook alle volken die vrede zo vurig wensen.

VOOR KERSTMIS. Deze wel-gevoede ganzen gaan stil en vrolijk hun leven door, en waggelen door de smalle straatjes van dit pitoresk Duitse stadje, naar hun woning. Maar zij zijn niet bekend met de kalender die bijna hun noodlottige dag aanwijst, Kerstmis, waarop zij zullen moeten verschijnen in de vorm van Kerstgebraad op de tafel van hun meesters.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Tegen Kerstmis is het op het politiek wereldtoneel betrekkelijk rustig geworden; maar vreedzaam allerminst.

En deze onvreemzaamheid valt in het bijzonder te bespeuren in die streken waar de Sovjet zijn handlangers zitten heeft.

Op de eerste plaats is dit tegen de Russische grenzen aan in het verre Oosten. Men weet dat daar Chineese troepen aan het muiten zijn geslagen onder de leus voor Rusland en tegen Japan.

We hebben thans er nog geen overzicht over of China zelf in staat zal zijn deze muitende troepen te onderwerpen. Zo niet, dan zal Japan zeker niet nalaten zijn sterke hand in de strijd te leggen, waarvan dan de gevolgen nog niet zijn te overzien; gevolgen niet alleen voor Azië, maar ook voor Europa.

Want verschillende landen zijn er blijkbaar op uit om wanneer de gelegenheid zich voordoet op een allerongenadigste manier met het Bolsjewisme af te rekenen. Ongetwijfeld stuurt dit steeds meer en meer aan op een wereldrevolutie, waarvoor het een geweldige oorlogsuitrusting aan het opzetten is, waarvan men binnen ettelijke jaren de uitbarsting verwachten kan.

Om dit echter zoveel mogelijk uit te stellen en te voorkomen, wordt thans door diezelfde landen reeds met grote macht gevochten in Spanje. We hebben al eerder geschreven, dat daar een Europeese oorlog aan de gang is en met tienduizenden de vreemde nationaliteiten tegenover elkander staan.

De band die deze vreemdelingen bindt, is pro- of anti-Bolsjewist.

En de non-interventiecommissie, zoals Eden zich deze week uitdrukte, staat daar vrijwel machteloos tegenover.

En al zegt Eden dat in Augustus deze interventiecommissie een dreigende Europeese oorlog heeft voorkomen, het wordt thans zeker weer met de dag dreigender.

Een Russisch schip, de Konsomol, schijnt dezer dagen eenvoudig in de grond te zijn geboord en als gevolg van deze daad heeft de Russische regering

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

72)

Het leek meer dan ooit een ongerijmde droom. Maar ik had de tijd mijn zinnen te verzamelen. Ik kon niet de bescherming van de consul inroepen, eenvoudig, omdat ik dan een getrouw verslag van al mijn doen en laten zou moeten uitbrengen, wat gelijk stond met Seraphina uit te leveren. Haar kon de consul niet beschermen. Maar de „Lion" zou de volgende dag uitzeilen. Sebright zou het begrijpen, als Williams het niet deed. Ik vertrouwde op Sebright's scherpzinnigheid. — Ja, vóór de avond zouden zij uitzeilen... Binnen anderhalve dag... Als ik enkel maar tot zover Seraphina's redding voor O'Brien kon verborgen houden, zou zij veilig zijn, en ik eveneens, want mijn lippen zouden vergezeld zijn. Voor mij kon ik daarna de bescherming van mijn consul inroepen en trachtte de juez aan de kaak te stellen.

„Ga daar binnen, señor, om met uw aanklager geconfronteerd te worden", zei de ambtenaar in 't zwart, toen hij weer verscheen. Hij wees naar een kleine deur links van de zaal... Mijn hart klopte rustig. Ik voelde een soort onverschokken onderwerping.

Vijfde deel.

HET LOT VAN ONS MENSEN.

Eerste Hoofdstuk.

„Waarom ben ik hier gebracht, edelachtbare?" vroeg ik met veel vastberadenheid.

Er zaten twee personen in 't zwart, de een naast de ander achter een grote, zwarte tafel. Ik moest tussen twee soldaten tegenover hen plaats nemen, in het midden van een grote, schaars gemeubelde kamer met kale, vuile muren en de wapens van Spanje boven de zetel van de rechter.

„U bent gebracht voor de rechter van de eerste instantie", zei de man in 't zwart op zij van de tafel. Hij droeg een grote steek met drie punten."

Eentonig klonk het. „Wees aandachtig en eerbiedig tijdens het verloop van het proces."

Dat was ongetwijfeld een uitmuntende raad. Hij fluisterde nu de rechter der eerste instantie enkele woorden in het oor. Het was duidelijk genoeg voor me, dat de rechter maar een heel gering ambtenaar was, die enkel besliste of reden tot rechtsvervolging zou zijn; zelfs tegenover zijn klerk was er in zijn houding grote schuchterheid en twijfel.

Ik zeide: „Maar ik sta er op te weten..."

„Señor", zeide hij, „er is geen beschuldiging tegen u, maar de zaak is juist, dat niemand weet wie u bent. U komt van een plaats waar zeer betreurenswaardige en onverklaarbare dingen gebeurden; nu bent u in Havana; u hebt geen paspoort. Ik verzoek u kalm te blijven... Deze dingen zijn allemaal gauw in orde."

Ik twijfelde er niet aan, of hij sprak de waarheid, zover hij die wist. Hij was klaarblijkelijk iemand van vervelend-naieve eenvoud. — Misschien was het werkelijk waar, dat ik enkel verklaringen had te geven en dan misschien alles was afgelopen.

Op dat ogenblik kwam O'Brien het vertrek binnen met de achteloze stap van een ambtenaar, die ambtshalve bij een ambtgenoot binnentreedt.

Het leek of het feit, dat hij mij daar zag, iets was, dat hij buitengewoon verafschuwde — terwijl hij kwam, alsof hij enkel behoefte had zich te overtuigen van mijn bestaan, mijn identiteit en mijn alleen-zijn. De langzame blik, die hij mij schonk, wijzigde niet de kalmte van zijn binnenkomst. Hij liep tot achter de tafel de rechter stond met buitengewoon veel eerbied op; met zijn eeuwige glimlach en steeds zwijgend gaf hij de rechter een teken het verhoor te vervolgen. Intussen keek hij peinzend naar de notitie's van de klerk, met de glimlach nog om zijn lippen, die een zenuwachtige trilling vertoonden, en ogen met donkere kringen er omheen. Hij zag er uit of hij was blijven glimlachen na pas heftig geschokt te zijn.

De rechter begon de Lugareno te verhoren.

„Weet u waar de señor vandaan kwam?"

„Excellentie, excellentie..." stotterde de man, met zijn ogen op O'Brien's gezicht.

„Ook niet hoe lang hij in Rio Medio verbleef," vervolgde de rechter.

O'Brien bukte zich plotseling naar zijn oor.

„Al die dingen zijn bekend, collega", zeide hij en begon hem wat toe te fluisteren.

De oude rechter toonde tekenen van kinderlijke verbazing en vreugde.

„Is het mogelijk?" riep hij uit. „Deze man? Hij is heel jong om zulke misdaden te hebben bedreven."

De klerk verliet ijlings het vertrek. Hij keerde terug met een hele stapel papieren. O'Brien wees, over de schouder van de ander heenbuigend, enkele woorden met de vinger aan. Welke nieuwe schurkenstreek kon O'Brien nu in de zin hebben?

De oude rechter zeide: „Hoe gelukkig, don Patricio! Wij kunnen nu de Engelse admiraal tevreden stellen. Wat een buitenkans!"

Hij zat plotseling recht in zijn zetel; O'Brien achter hem nam mijn gezicht met onderzoekende ogen op, om te zien, hoe ik zou dragen, wat nu ging komen."

„Hoe is uw naam", vroeg de rechter gebiedende.

Ik zeide: „Juan — John Kemp. Ik ben van adellijke Engelse familie en goed genoeg bekend. Vraag het señor O'Brien."

Op O'Brien's geschokt gezicht scheen de glimlach te verharden.

„Ik heb gehoord, dat de señor in Rio

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

Medio werd genoemd... genoemd..." Hij hield op en wendde zich tot de Lugareno.

„Hoe werd hij genoemd — de capataz, de man die de kapers aanvoerde?"

Stamelend antwoordde de Lugareno: Nikola el Escoces, señor don Patricio."

„U hoort het?" vroeg O'Brien aan de rechter. „Deze dorpeling identificeert de man."

„Geen twijfel meer — geen twijfel meer," zei de juez. „We behoeven geen beter bewijs. U, señor, hebt deze schurk in Rio Medio gezien; en deze dorpeling identificeert hem met name."

„Hij is krankzinnig", viel ik uit. „Honderd getuigen zijn er, die kunnen zeggen, dat ik John Kemp ben..."

„Dat is wel mogelijk," zei de rechter droog. En aan zijn klerk begon hij te dicteren:

Wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

opdracht gegeven aan haar koopvaardijvloot om eenvoudig op alle schepen te schieten die enige last zullen bezorgen. Bovendien is er een Russisch eskader van torpedoboten en onderzeeërs naar de Middellandse Zee gestuurd om de koopvaardij te beschermen.

Van de andere kant heeft Franco aan de mogendheden meegedeeld, dat de verschillende havens van de regering van Valencia door bommen van de Witten zijn versperd.

We hebben de laatste jaren verschillende keren meegemaakt, dat er zonder oorlogsverklaring oorlog werd gevoerd en zo vermoeden we ook, dat op een gegeven moment Rusland in volle oorlog is met de regering van Franco, zonder dat we eigenlijk weten op welke dag juist de oorlog is begonnen.

Juist hadden we dit geschreven toen de radio het bericht bracht, dat Rusland aan Franco de oorlog had verklaard en Japan, Duitsland, Italië en Portugal aan het onderhandelen zijn om deze stap te ondernemen tegen Rusland. Het bleek gelukkig later een canard te zijn.

In Spanje zelf is het nog strijd volop; maar we horen weinig meer van het vechten van Spanjaarden; en uitsluitend berichten over internationale troepen, die overwinnen of verslagen worden. Veel succes echter wordt door geen van beide partijen geboekt.

Omtrent deze partijen krijgen we in de laatste tijd via de Europeese pers wonderlijke ideeën te horen: van conservatieve katholieken, priesters zelfs die buiten Spanje rondtrekken en daar in interviews en redevoeringen hun sympathie betuigen met de communisten.

Een dergelijk interview is enkele weken geleden verzeild geraakt in de Boletin Comercial.

De personen zijn ons veelal onbekend en als we ons daarmee niet bezig kunnen houden, dan doen we het met de ideeën die ze verkondigen en dan doen we dit niet het minst, wijl zij in de grote lijn wonderwel met die, welke in een bij Paul Brand verschenen brochure van dr. J. Brouwer „De Spaansche burgeroorlog" uiteengezet worden, overeenstemmen. De kern ervan is tamelijk scherp geformuleerd door dr. Brouwer, die schrijft „Het rumoer over hen (communisten en fascisten) moge luidruchtiger zijn, hun tegenstelling moge duidelijker tot de verbeelding spreken, de strijd, de eigenlijke strijd wordt niet tussen hen uitgestreden. Er staan twee andere Spanje's tegenover elkaar; het Spanje, dat in vrijheid en naar natuurlijke gegevens tot ontwikkeling wil komen en het Spanje, dat zijn nationale vernieuwing zoekt op de grondslagen der oude traditie."

Deze formule heeft ongetwijfeld iets bekorends; zij houdt een conflict voor ogen, het welk ongetwijfeld belangwekkend is; dat zich in andere landen, soms zonder al te felle schokken, voltrokken heeft; en dat op zich genomen, slechts te betreuren zou zijn, wijl in Spanje met dergelijke middelen naar de verwezenlijking van het gestelde doel gestreefd wordt.

Maar deze thesis is volkomen onjuist. Men behoeft slechts even een blik op hetgeen zich in Spanje sinds jaren heeft afgespeeld en nu weer afspeelt, te werpen, om te beseffen, dat andere machten in deze evolutie hebben ingegrepen, machten, welke aan de actie een geheel ander karakter hebben gegeven. Welke de oorzaken zijn, dat het mogelijk is geworden, doet hier niets ter zake; maar wij moeten het verschrikkelijke feit constateren — en ieder die niet blind of verblind is, kan het waarnemen — dat het bolschewisme de leiding bij een der partijen genomen heeft; dat sovjet-Rusland, om zijn wereldbeschouwing in Spanje te doen triomferen en ze vandaar naar geheel West-Europa te dragen, voortdurend actief invenieert. Dat is reeds het parool van Lenin geweest, en de huidige Spaanse minister-president Largo Caballero noemde zich reeds geruime tijd geleden de Spaanse Lenin.

Dat zijn onloochenbare feiten. Dan moge het waar zijn, dat lange tijd Moskou zijn actie versluierd heeft; maar het heeft sinds vijf maanden het masker afgeworpen, en predikt nu openlijk in Spanje de proletarische revolutie. Sinds Februari branden kerken, kloosters en katholieke instellingen; priesters, kloosterlingen en katholieken, mannen en vrouwen, zijn bij duizenden onteerd en vermoord. En dan zou een leger, dat tegen een dergelijke anarchie, ondermijning der maatschappelijke orde, uitroeiing van het Katholicisme strijd voert, geen „heilige oorlog" voeren.

We weten, dat de huidige strijd in Spanje zeer gecompliceerd is; dat allerlei machten en krachten zich daarin doorkruisen. We aarzelen zeker die „heilige oorlog" een godsdienstoorlog te noemen. In de aanvang zeker had men slechts met een militaire opstand te doen, zoals de Spaanse geschiedenis er zovele kent. Het antwoord der regering, of ten minste van de achter haar staande krachten, was een losbarsten en loslaten van alle anti-religieuse krachten. Daardoor werden de Katholieken, die zich toch niet door Madrid behoefden te laten afslachten, in de verdediging gedrongen.

Zo is het in Spanje gegaan. En nu kunnen de Spanjaarden, die Madrid steunen, nog zo oprecht menen, dat het om een Spaanse aangelegenheid gaat; de wereld ziet en weet beter. Moskou heeft de leiding en loochent het niet, integendeel. Waar het momenteel om gaat, is: het bolschewisme in Spanje neer te slaan en te verpletteren. Wat daarna gebeuren moet en zal, is een probleem, dat veel zorg kan baren; wij verhelen het ons niet. Maar op dit ogenblik kan er slechts één gedachte zijn, voor Spanje en voor Europa: Moskou te verhinderen zijn rampzalig werk te doen.

BUITENLAND.

„GODSDIENST ONZE GROOTSTE VIJAND."

Uit Stalin's toespraak tot het rode leger.

Door de sovjet-radio-zender is een redevoering uitgezonden, die Stalin voor het rode leger heeft uitgesproken. Hierin verklaarde de sovjet-dictator: „Wij beschouwen iedere godsdienst als onze grootste vijand. De strijd tegen de godsdienst moet onverminderd voortduren. Er kan geen verdraagzaamheid tegenover de godsdienst bestaan, daar deze beginselen lijnrecht in strijd zijn met de onze."

DE PAUS EN DE FILM.

Prominent filmman staat verbaasd over 's Pausen kennis van de film.

De bekende president van de Motion Picture Producers-Distributors of Ameca, Willy Hays is, naar de „Daily Telegraph" uit de Vaticaanstad meldt, een paar weken geleden door Z. H. de Paus in audiëntie ontvangen. Het persoonlijk onderhoud, dat Hays met Z. H. had, duurde een half uur.

Bij het verlaten van het Vaticaan verklaarde Hays: „Mijn bezoek aan de Paus is het hoogtepunt van mijn loopbaan. Ik stond versteld over Zijn kennis van de film en ik was aangenaam verrast Z.H. zo fris van geest en verschijning aan te treffen, vooral na de geruchten, als zou Zijn gezondheidstoestand te wensen overlaten. Wij spraken over films en hun techniek, hun morele voor- en nadelen. Z.H. verklaarde een groot voorstander te zijn van de ontwikkeling van de film, zolang als deze streeft naar de verbetering van de algemene levensomstandigheden van het menselijke geslacht."

De vrijmetselarij en Spanje.

Aan het blaadje van Dr. P. Molenbroek „Ons Volksbelang" ontlenen wij enkele tekenende gegevens ten opzichte van Spanje:

De „Welt Dienst" van 15 Sept. 1936 meldt uit Erfurt:

Onze „man"-correspondent in Zürich schrijft ons: Het hier verschijnende blad „Die Front" No. 200/1936 brengt belangwekkende onthullingen omtrent 't standpunt, dat de Spaanse vrijmetselarij ten aanzien van de burgeroorlog daar te lande inneemt. Volgens „die Front" heeft 't Spaanse Groot-Oosten een „openlijk protest" tegen de „aanslag der fascistische rebellen op de democratische gezindheid van het Spaans volk" uitgebracht. Het G. O. roept „alle vrije volken"(!) op, om in de Spaanse burgeroorlog niet neutraal te blijven, maar zich aan de zijde van de „verdedigers der democratie", d.i. aan de zijde der rode revolutionnairen te stellen.

Het rode Madridse blad „Libertad" geeft verder zijn instemming met die oproep van 't Spaanse Grand Orient in een hoofdartikel te kennen. Het stelt daarbij vast, dat de Spaanse Vrijmetselarij onvermoeid werkzaam is om de organisatie van het rode Volksfront (waartoe de Spaanse „wettige" regering behoort P. M.), waarin naar bekend ook communisten, syndicalisten en anarchisten zijn opgenomen, op alle manieren te steunen. De Spaanse vrijmetselarij staat bovendien in de best mogelijke verhouding tot die van de gehele wereld (uitgezonderd dan de Nederlandse, als men Dh. Faubel, de secretaris der Nederlandse Grootloge, geloven mag). Dit optreden der Vrijmetselarij — zo schrijft het rode blad „Libertad" — verdient „ten volle waardering", en haar daden verdienen „geestdriftige instemming", aangezien de geschiedenis bewijst, dat de Vrijmetselarij in Spanje steeds met goed gevolg tegen de „reactie" heeft gestreden. „Ook bij de thans woedende burgeroorlog zullen haar denkbeelden de zege behalen, daar ze op de steun der vrijmetselarij van de gehele wereld kan rekenen".

11.000 SPAANSE PRIESTERS VERMOORD.

Volgens de nieuwste gegevens in het Vaticaan ontvangen, zouden 11.000 priesters de marteldood in Spanje hebben ondergaan.

Het is een ongelooflijk hoog cijfer, zo seint men, maar volgens betrouwbare ooggetuigen zou deze raming eerder nog aan de lage kant zijn gehouden.

In Spanje is een sanatische haat tegen Christus en Zijn Kerk losgebarsten.

EEN ZEER FELLE REDE VAN ROOSEVELT.

Met godlozendom en nieuw heidendom wil Amerika niets gemeen hebben.

Onze lezers weten, dat enkele weken geleden, President Roosevelt te Buenos Aires de Pan-Amerikaanse Conferentie heeft geopend.

Voor het Braziliaanse congres en de leden van het Opperste Gerechtshof heeft de president toen een rede gehouden — de eerste op de Zuid-Amerikaanse reis — welke gekenmerkt werd door bijzonder felle aanvallen tegen de politiek der „oude wereld".

Tot verbazing van zijn auditorium bezigde Roosevelt, terwijl hij met de hand in Oostelijkse richting over de Atlantische Oceaan wees, drastische termen, als „valse goden", „nieuw heidendom", „heerschappij van zelfzuchtige coalities" enz., om zekere doeleinden der Europese politiek en derzelver machtsfactoren te brandmerken.

„Beide Amerika's, zo riep Roosevelt uit, willen daarmede niets te doen hebben. Amerika heeft vrede nodig en voor de Ver. Staten impliceert deze wens naar vrede de rotsvaste wil, nooit een aanval te dulden, vanwaar deze ook moge komen."

UIT DE KERK.
PROPAGANDA TOT UITTREDING

In de maand September 1932 bedroeg het aantal personen die uit de kerk traden 784; in dezelfde maand van dit jaar was dit aantal tot 4500 gestegen.

Men meldt uit Berlijn aan het K.W.P.:

De Nieuw-Heidense organisaties hebben een gezamenlijke actie gevoerd gedurende de maand November om te bevorderen dat een zo groot mogelijk aantal personen hun lidmaatschap van het kerkgenootschap waartoe zij behoren zou opzeggen.

Onder het parool „Volk ontwaak" worden de mensen er in strooibiljetten op gewezen, „dat de Kerk er alleen toe kan bijdragen om het gezond mensenverstand te benevelen".

„Deze erkenning heeft in de Nationaal-Socialistische staat breed baan gebroken zodat geen volksgenoot met gezond verstand er zich op de duur tegen kan verzetten."

Het aantal personen dat officieel het lidmaatschap van zijn kerkgenootschap opzegt in Duitsland wordt steeds groter.

In de maand September 1932 bedroeg het aantal personen, die uit de kerk traden 784; in dezelfde maand van dit jaar was dit aantal tot 4500 gestegen.

Opmerking verdient dat deze propaganda vooral gevoerd wordt onder S.S. en S.A.-troepen alsook onder de Hitlerjeugd.

Naar aanleiding van deze felle proganda is door de hoogste kerkelijke autoriteiten een protest uitgebracht bij de Rijksregering met verwijzing naar het feit dat voor de Nationaal-Socialisten aan de macht kwamen de Rode Vrijdenkersorganisaties bestreden werden omdat zij zo ageerden voor het uittreden uit de kerk.

Het Bolsjewistische wereldgevaar.

Hoe geweldig groot de stroom der godlozen-lectuur is, die over de wereld wordt uitgestort, blijkt wel uit de volgende cijfers: Het officiële orgaan van de Bond der Atheïsten „De Godloze" heeft een oplaag van 1.300.000 exemplaren; andere anti-godsdienstige geschriften, die in de Russische taal verschijnen, hebben een totaal-oplaag van 67 millioen. In 400 verschillende dorpen en steden verschijnen in 86 verschillende talen meer dan 10.000 communistische propagandabladen met een oplaag van 37 millioen exemplaren.

Alleen in Argentinië worden 40 communistische kranten in de Spaanse taal en 420 bladen in andere talen gedrukt.

In Spanje zijn sedert de stichting der Republiek 18 grote uitgeversmaatschappijen voor revolutionnaire en communistische geschriften gesticht.

In London bestaan 93 communistische propaganda-centralen; in de Ver. Staten verschijnen 55 communistische bladen in verschillende talen. Bovendien worden in Amerika ieder jaar 400 vlugschriften verspreid, waarvan sommigen een oplaag bereiken van 300.000.

DE PAUS WAARSCHUWT WEER TEGEN HET COMMUNISME.

Een schrijven, naar aanleiding van een Katholiek congres in Zuid-Australië.

In een brief waarin de H. Vader zijn voldoening betuigt over het welslagen van het Katholiek opvoedkundig Congres in Zuid-Australië zegt de Paus o.a.:

Terwijl het communisme als een gevaarlijk gezwel in de hele wereld voortwoekert en heel de beschaafde mensheid met haar cultuur in het verderf tracht te storten, wil de Katholieke Kerk deze pest uitroeien door een verheven rijk te stichten.

In Spanje vallen thans overal martelaren, evenals in de tijden van het oude Rome. Maar daarin ziet de H. Vader juist de activiteit en de overredingskracht van de Katholieke leer en vorming, die zelfs niet voor de dood terugschrikt.

Maar het Spanje van heden toont ons ook de ineenstorting van de maatschappelijke orde, die het communisme wil bewerken. Het onderhouden van de wetten van het Evangelie daartegen is een weldaad voor de samenleving.

Na een uitvoerige beschrijving van de verheven geest van het Katholieke gezinsleven, vervolgt de H. Vader, dat reeds Sint Augustinus heeft aangetoond, dat de leer der H. Kerk niet in strijd is met het doel van de staat.

Wie echter beweert, dat iemand niet met de staat kan samenwerken, wanneer hij terzelfder tijd een goed Katholiek wil zijn, is een slechts beoordelaar van het openbare leven en bewijst daardoor, dat hij geen juist begrip heeft van de hechte grondslag, die de jeugd biedt voor de verdere opbouw van de staat en maatschappij.

KARDINAAL PACELLI OVER ZIJN REIS DOOR AMERIKA.

Hierover schreef hij zijn indrukken neer in de Osservatore Romano.

Zoals men zich wel herinnert, arriveerde de kardinaal de 7de October j.l. aan boord van de oceaanstomer „Conte di Savoia" te New York, waar hij de gast was van hertogin Brady in haar villa Inisfada in Long Island. Zijn Eminentie was aanvankelijk voornemens reeds de 24ste October weder scheep te gaan naar Italië, doch het eenvoudig overweldigend aantal uitnodigingen, dat hij reeds onmiddellijk na zijn aankomst in Amerika ontving, noodzaakte hem, zijn vertrek uit te stellen tot 7 November, zodat de reis door de Verenigde Staten precies dertig dagen heeft geduurd.

Doordat de kardinaal niet alleen gebruik maakte van auto en trein doch ook van het vliegtuig — reeds toen hij nuntius was in Duitsland, heeft de kardinaal herhaalde malen gevlogen — kon Zijne Emeninentie in deze betrekkelijk kort tijd niet minder dan vijftien duizend kilometer afleggen.

Als in een reusachtige caleidoscoop trokken de schoonheden van dit land met zijn onuitputtelijke natuurlijke rijkdommen aan zijn oog voorbij: majestueuse bergen en tenslotte het wondere kustland van het paradijselijke Californië.

Voor alles en overal toonde Zijne Eminentie levendige belangstelling, die zich ongetwijfeld nog tot andere streken en andere steden zou hebben uitgestrekt, indien hij aan alle uitnodigingen, die tot hem gericht werden, gevolg had kunnen geven. Een goede bisschop uit een zuidelijke staat liet Zijne Eminentie zelfs weten, dat hij waarschijnlijk tot ere-opperhoofd van een Roodhuidenstam zou worden benoemd, als hij die streek met een bezoek zou willen vereren!

Het ligt echter voor de hand, dat de kardinaal naast zijn bijzondere belangstelling voor de technische ontwikkeling van de Verenigde Staten en voor de specifieke eigenaardigheden van de verschillende Amerikaanse volken en gebieden, voor alles zijn aandacht schonk aan het godsdienstig leven, dat er in zo rijke mate bloeit.

Bloeiend godsdienstig leven.

De kardinaal vertelde, dat hij twaalf van de zestien kerkprovincies der Verenigde Staten had kunnen bezoeken en in totaal vier kardinalen en zeventig bisschoppen had kunnen ontmoeten. De bezoeken aan seminaris en andere kerkelijke instellingen waren eenvoudig niet te tellen. Vier universiteiten boden hem het eredoctoraat aan, respectievelijk in het kerkelijk en burgerlijk recht, in de philosophie en in de letteren en wetenschappen. Overal waar dit mogelijk was, celebreerde Zijne Eminentie liturgische plechtigheden en dikwijls hield hij verschillende malen op een dag een preek of een toespraak in de taal van het land.

Vooral van het bloeiende parochieleven in de Verenigde Staten en van de omvangrijke en weldadige invloed daarvan op het gezinsleven en op het maatschappelijk leven nam hij een zeer levendige indruk mee. In een uiterlijke wereld, die haar poliep-armen naar de mensen uitstrekt en hun zielen dreigt te verstikken, zeide de kardinaal, is het een essentiële noodzakelijkheid, hun zin voor het bovennatuurlijke en eeuwige te versterken. In een wereld, waarin de wolkenkrabbers hun giganteske schaduwen werpen op de weg des levens, is het des te meer noodzakelijk, dat voor de geesten de zon der waarheid en der gerechtigheid schijnt. In een maatschappij, waar het gevaar, dat men het primaat van het geestelijke over het materiële vergeet, zo groot is, is het werkelijk stichtend de ontplooiing te zien van een bewuste activiteit, om de zielen tegen de invasie van het materialisme te verdedigen en haar de smaak voor het inwendige en bovennatuurlijke leven weer terug te geven.

Zijne Eminentie was zichtbaar ontroerd, toen hij hierover sprak. Hoe vertroostend en hoe schoon is het, zo zeide hij onder alle klassen van het Katholieke volk van Amerika de veelvudige en zelfs dagelijkse H. Communie zozeer verbreid te zien.

Uiteraard denkt men bij het aanschouwen van de talrijke en kostbare vruchten van dit ogenblik gaarne terug aan hen, die het goddelijke zaad in de eindeloze gebieden, die door God voor de verkondiging van het Evangelie geopend werden, hebben uitgestrooid. Men kan Amerika niet bezoeken, zonder met een dankbaar hart neer te buigen voor nagedachtenis van de missionarissen uit de eerste tijden, deze pioniers van het geloof en van de beschaving, en zonder in bewondering te geraken voor al het grootse dat de op elkander volgende generaties in het zweet des aanschijns en met grote opofferingen hebben tot stand gebracht. Het zou echter anderzijds niet overeenkomstig de Amerikaanse gewoonte zijn, wanneer men langer bij het verleden bleef stilstaan dan de eisen van het heden, die niet toelaten, dat men op de vroeger behaalde lauweren gaat rusten. Welnu, Zijne Eminentie verklaarde, de aangename indruk te hebben gekregen, dat werkelijk het episcopaat, de geestelijkheid, de religieuse orden en alle gelovigen van dit bloeiende volk, in het bizonder zij die in de gelederen van de Katholieke Actie aan het hiërarchisch apostolaat hun medewerking verlenen, zich ten volle bewust zijn van de moeilijkheden en gevaren van het ogenblik en dat zij met al hun krachten werken aan de verbreiding van het Rijk van Christus.

De actie tegen de immorele film.

Onder de vele initiatieven, die door de Amerikaanse Katholieken werden genomen, prees Zijne Eminentie in het bizonder de krachtige, methodische en onvermoeide actie tegen de anti-godsdienstige en immorele film. Aangemoedigd door de bisschoppen en gesterkt door het woord van de H. Vader zowel in Zijn gedenkwaardige toespraak tot de vertegenwoordigers van de filmpers in 1934 en bovenal in Zijn jongste Encycliek „Vigilanti Cura", die zo'n grote weerklank in Amerika heeft gevonden, zetten Amerika's Katholieken dit uitnemende werk onder steeds grotere instemming voort. **Een van de eerste resultaten hiervan is,** dat de filmproducenten zelf zich in zeer grote meerderheid verplicht hebben, een door hen opgestelde codex te eerbiedigen, die door zijn bepalingen en dank zij een voortdurende contrôle ernaar streeft, de zo betreurde misbruiken van het verleden geheel weg te nemen.

De ontzaglijke betekenis van dit initiatief springt duidelijk in het oog, wanneer men bedenkt, dat alleen in de Verenigde Staten het aantal personen, dat dagelijks de door deze producenten vervaardigde film gaat zien, op twaalf millioen wordt geschat.

De kardinaal sprak verder over de roeping der Amerikaanse Katholieken: te werken voor de sociale rechtvaardigheid. Een van de karakteristieke eigenschappen van dit volk, zeide hij, is zijn jeugd. De jeugdige energie van dit volk is nog sterk genoeg en heeft nog genoeg weerstandsvermogen, om zijn geschiedenis vrij te houden van vele tragische bladzijden, die de annalen van de andere volken in het verleden en in het heden hebben gevuld. Het zou evenwel een illusie zijn, te geloven, dat de spanningen en de worstelingen, die in andere delen van de wereld bespaard kunnen blijven.

De Amerikaanse Katholieken hebben daarom de edele taak — en meerdere malen had Zijne Eminentie hierop in zijn verschillende toespraken gewezen — om in samenwerking met hun medeburgers ernaar te streven, uit hun land, dat op het gebied van technische organisatie vorderingen en resultaten bereikt heeft, die uniek zijn ter wereld, het gevaar voor funeste tweespalt en sociale catastrophen uit te schakelen. Gelukkig het volk, dat in bewuste eendracht tussen regeerders en regeerden, vastbesloten en ten koste van offers en ontzeggingen, de koninklijke weg van de rechtvaardigheid weet te gaan. Aan zijn horizont zullen nimmer de fakkels verschijnen van de ontzettende branden, die in andere landen zijn uitgebroken! Opus justitiae pax!

Bij president Roosevelt.

In aansluiting hierop vertelde Zijne Eminentie ook enige interessante bijzonderheden over zijn bezoek aan president Roosevelt, die de kardinaal terstond na afloop van de verkiezingen, de 5de November, tot een dejeuner op zijn buitenverblijf in Hydepark uitnodigde.

In een speciale trein, die te zijner beschikking werd gesteld, begaf Zijne Eminentie zich naar de villa van Roosevelt, die hij in huiselijke kring aantrof.

Het was, naar men zegt, het eerste bezoek, dat de president na zijn herkiezing ontving. Aan het dejeuner namen ook deel Roosevelt's sympathieke moeder, een van zijn zoons met zijn echtgenote, mgr. Spellman, hulpbisschop van Boston, ir. Galeazzi, kamerheer van Zijne Heiligheid met kap en degen, en de vertegenwoordigers van het aartsbisdom New York.

De president toonde zich uitermate beminnelijk en stelde aan de kardinaal ook zijn twee aantrekkelijke kleinkinderen voor. Met blijdschap herinnerde Zijne Eminentie zich het aangename onderhoud, dat hij met de president gehad heeft, die, zoals bekend, bij verschillende gelegenheden getoond heeft, hoezeer hij het werk van de Katholieken en de prachtige steun, die de Katholieke leer biedt voor het herstel der wereld, waardeert. Men zal zich o.a. herinneren, dat de Amerikaanse senaat juist onder het presidentschap van Roosevelt besloot, de Encycliek „Quadragesimo Anno" in haar volledige tekst in zijn officiële acten op te nemen.

In het bijzonder vermeldde de kardinaal ook de grote eerbied, die Roosevelt heeft voor de roemrijk regerende Paus en hoe hij vooral de onvermoeide activiteit, die Zijne Heiligheid ontwikkelt voor het werk van de vrede onder de volken, apprecieert.

Tenslotte herinnerde Zijne Eminentie met genoegen aan een lunch, die hem door de Press Club te Washington werd aangeboden en waaraan ongeveer vijf honderd redacteurs en correspondenten van belankrijke bladen uit ieder land en van iedere richting deelnamen.

Zo ondervond de kardinaal overal de grootste sympathie en zelfs toen hij aan boord van de „Conte di Savoia" reeds weer naar Italië terugkeerde, brachten talrijke afscheidstelegrammen uit alle delen van de Verenigde Staten nog eens een uitdrukkelijke bevestiging van deze aanhankelijkheid aan de afgezant des Pausen.

Geen wonder dus, dat Zijne Heiligheid, die de reis van Zijne Eminentie van het begin tot het einde met de grootste belangstelling volgde, bij de terugkeer van de kardinaal door een prachtig welkomstgeschenk Zijn dankbaarheid jegens hem wilde tonen.

Nog dezelfde avond, waarop de kardinaal in het Vaticaan terugkeerde, werd Zijne Eminentie een artistieke foto van Zijne Heiligheid overhandigd in een kostbare lijst met de volgende eigenhandig geschreven woorden: Pius PP. XI — Carissimo Cardinali Suo — Tranatlantico-Panamericano — Eugenio Pacelli — feliciter redeunti — 14 — XI — 1936.

R.K. Kerken.

Donderdag 24 Dec.: Geboden Vasten- en Onthoudingsdag.
Vrijdag 25 Dec.: Kerstmis.
Zaterdag 26 Dec.: Tweede Kerstdag, geen verplichting van Mishoren.

Parochiekerk Otrbanda.
1e Kerstdag:
4 v.m. Plechtige H. Mis, waarna 2 gelezen H.H. Missen, waaronder de H. Communie wordt uitgereikt.
7 v.m. Gelezen H. Mis.
9 v.m. Pontificale Hoogmis. Om 8.15 is er nog gelegenheid om te Communie te gaan.
7 n.m. Plechtig Lof.

2e Kerstdag:
6 v.m. H. Mis.
6.30 v.m. H. Mis.
7 v.m. Gezongen H. Mis.

Parochiekerk Pietermaai.
1e Kerstdag:
4 v.m. Plechtige H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis.
8.30 v.m. Hoogmis.
6.30. n.m Plechtig Lof.

2e Kerstdag:
6 v.m. H. Mis.
6.30 v.m. H. Mis.
7 v.m. Gezongen H. Mis.

Parochiekerk San Mateo.
1e Kerstdag:
4 v.m. Plechtige Nachtmis. Daarna gelegenheid tot Communiceren.
7 v.m. H. Mis.
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Plechtig Lof met Feestpreek.

2e Kerstdag:
6 v.m. H. Mis.
6.30 v.m. H. Mis.
7 v.m. Gezongen H .Mis.

Islakerk Asiento.
4 v.m. Plechtige H. Mis met Hollandse preek. 't Jongemannekoor v.d. H. Familiekerk zal de driestemmige H. Mis zingen van Lorenzo Perosi. Daarna een Hollandse Kerstcantate gevolgd door Kerstliederen.
7.45 v.m. H. Mis.

CURACAO.

Correspondentie.

In verband met de aanstaande Kerstdagen zal de „Amigoe" Zaterdag niet verschijnen.

C.V.B.-Nieuws.

De C.V.B. deelt ons mede, dat de voor de 3de Januari 1936 aangekondigde wedstrijd Jong Holland 1 — S.U.B.T. 1, uitgesteld is tot de 10de d.o.v.

Met het oog op het feit dat S.U.B.T. 2 ongeacht de afloop van de resterende wedstrijden B-klasse, kampioen van deze klasse wordt en verder met het oog op een spoedige aanvang van de nieuwe competitie, heeft het Bondsbestuur besloten om niet door te gaan met de B-klasse wedstrijden.

Vechtpartij.

Eergisterenavond is het tussen zekere C. en een zekere M. in de Klipstraat alhier tot een vechtpartij gekomen.

Hierbij zou M. een mes hebben getrokken, vermoedelijk met de bedoeling om zijn tegenstander te snijden. C. heeft daarop een dik stuk hout (een afsluitboom van een deur) opgenomen en daarmede M. een slag op het hoofd gegeven, waardoor deze bewusteloos ineenzakte.

Een ontboden dokter heeft het slachtoffer behandeld en achtte opname in het hospitaal noodzakelijk, daar de man, in verband met de bekomen kwetsuren, niet buiten levensgevaar was te achten. De dader is aan Politiehoofdwacht voor onderzoek in bewaring gesteld.

Geld vermist.

Door een 30-jarige vrouw is aangifte gedaan, dat zij uit haar tas liggende in haar woning een bedrag van ƒ 20.— vermist.

Zij vermoedt dat dit geld ontvreemd is, doch kan niet zeggen wanneer, daar zij niet weet op welke tijd zij het geld voor het laatst gezien heeft.

Door de Politie wordt een onderzoek naar de vermissing ingesteld.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Met 111 tegen 46 stemmen is de President van Cuba, Gomez, in staat van beschuldiging gesteld wegens fascistische neigingen.

Z. H. de Paus zal nog 3 à 4 weken te bed moeten blijven.

Te San Salvador verwoestte een hevige aardbeving de stad San Vicente. Er kwamen meer dan 100 personen om en de schade bedraagt meer als 200 millioen.

UIT NEDERLAND.

De uitgegeven gemeentelening te Rotterdam van 7.5 millioen werd bijna onmiddellijk ruim overtekend.

De directie van de Holland-Amerika lijn deelt mede dat het aanbod van lading naar de Ver. Staten de laatste tijd zó groot is dat men thans genoodzaakt is — na eerst een Frans schip voor een extra reis te hebben gecharterd — om de Veendam 30 December a.s. een extra vaartbeurt met stuk-goederen van Rotterdam uit te doen verrichten.

Het gerechtshof te Amsterdam gelastte een nieuw onderzoek in de Nijenrode zaak, daar dit volgens het oordeel van het Hof niet volledig is geweest.

Het Internationale Hof van Justitie zal als huwelijksgeschenk een rijkversierde zilveren beker aanbieden.

De landsdrukkerij vervaardigt thans anderhalf millioen prenten ter herinnering aan het huwelijk van Prinses Juliana met Prins Bernhard. Deze platen zullen aan de Nederlandse jeugd tussen 6 en 18 jaar uitgereikt worden.

Hedenmorgen om 9 uur werd door de Phohi uitgezonden de beëdiging van Prins Bernard. De Moeder van de Prins Prinses Amgard was er bij tegenwoordig.

De residentie verkeert thans in een voortdurende feeststemming, die vooral des avonds tot uiting komt, nu de meeste feestversieringen en iluminaties geleidelijk gereed komen en de proefverlichtingen ontstoken worden.

Vele bekende gebouwen baden in een zee van „flood-lights", van andere zijn de contouren met witte en gekleurde ballons fraai omlijnd. Elders verspreiden enorme gastoortsen een eigenaardige geur, gemengd met de lucht van het frisse sparregroen, dat hoofdzakelijk voor de versiering gebruikt werd. Een zeer fraai effect werd bereikt met gekleurde electrische lampjes in de gazons aangebracht en hier en daar is het een waar kleurenspel van wapenschilden, vlaggen en kunstbloemen op sierlijke wijze gecombinceerd en dooreen gevlochten.

De reusachtige, door de binnenstad schuifelende menigte, waarvan vele duizende dag per trein en autobus naar de residentie komen, geniet merkbaar en de drukte is dermate dat het autoverkeer in vele straten verboden moest worden. Sinds Zaterdag laait van het Stolbergmonument een „vreugde" gasvlam, zoals wij die van de Olympische Spelen kennen. Deze vlam werd door Prins Bernhard zelf ontstoken en zal gedurende de feestelijkheden blijven branden. De straatversieringen variëren van overkappingen met groen tot guirlandes en feestmasten, zelfs werden dennebomen des avonds soms met schijnwerpers beschenen in de buitenwijken aangebracht.

De regering deelde mede, dat de Duitse regering thans officieel de maatregelen tot uitzetting van Nederlanders te niet gedaan heeft en de desbetreffende besluiten ingetrokken. Van Nederlandse zijde werd verklaard dat op het ogenblik geen bezwaar bestaat dat ook drie uitgezette Duitsers wier uitzetting indertijd zeer zeker gemotiveerd was, thans weer terugkeren, waardoor het geschil opgelost is.

SPORT.

CVV — Stormvogels 0—0, Excelsior — Blauwwit 1—1, Xerxes — RCH 2—2, Ado — DHC 4—1, Ajax — DFC 0—1, KFC — VUC 2—0, Hermes DS — ZFC 0—0, DWS — Feyenoord 4—1, VSV — Sparta 2—3, NEC — Tubantia 0—1, Wageningen — Peev 4—3, Enschede boys — AGOVV 2—3, ZAC — Go Ahead 1—2, PSV — NVV 2—3, Longa — NEC 2—0, Roermond — Juliana 3—2, BV — Eindhoven 5—1, HSC — Achilles 3—2, Veendam — Vriesland — 7—2, Leeuwarden — Hoogezand 1—9, Sneek — GVAV 1—2, Velocitas — Be Quick 0—2.

Daar de speler uit het Nationale elftal, De Bock, bij de wedstrijd van 20 December j.l. uit het veld gezonden werd door de scheidsrechter wegens natrappen en hier vermoedelijk schorsing op zal volgen, is het nog niet zeker dat hij aan de volgende internationale wedstrijd op 31 Januari zal mogen deelnemen.

In bewaring gesteld.

De van kinderdoodslag verdachte vrouw die een dezer dagen door de Politie werd aangehouden, is ter beschikking van de Justitie gesteld en in het huis van bewaring gesloten.

Geld ontvreemd.

Aangifte werd gedaan, dat in de nacht van 19 op 20 December j.l. uit een geldkistje, staande op een tafel in een limonadefabriek alhier, een bedrag aan geld is ontvreemd.

Een onderzoek naar de verdachte wordt door de Politie ingesteld.

Wijsvinger afgekneld.

In een autoreparatie-werkplaats alhier is de 14-jarige jongen C. met zijn hand bekneld geraakt tussen een hefinrichting, met het gevolg dat het voorste lid van de rechterwijsvinger van de jongen werd afgekneld. Door de Politie wordt onderzocht of van schuld van derden sprake is.

Echtscheidingen op Curaçao.

Als een merkwaardigheid maken wij hier melding van enkele bekendmakingen in de Curaçaosche Courant van 18 Dec.

We vinden daar dato 15 Dec. de bekendmakingen van 2 echtscheidingen en op 16 Dec. van 5 echtscheidingen (w.o. 2 scheidingen van tafel en bed).

Van dit zevental is de vrouw eiseres. Praktizijn in al deze gevallen was C. W. J. Jonckheer.

De Gouvernementsmiddelen.

Over de maand November 1936 werden aan belastingen opgebracht ƒ 429.607, wat ruim ƒ 13.000 was boven November 1935 als ook boven 1/12 van de raming.

De overige inkomsten bedroegen ƒ 245.991, wat ruim ƒ 34.000 was boven deze inkomsten van November 1935 en ƒ 2.000 minder is als 1/12 van de raming.

De eerste 11 maanden van 1936 brachten op ƒ 8.220.135, wat 738.783 meer is als de eerste 11 maanden van 1935 en ƒ 914.846 boven de raming.

In dank ontvangen.

Van de Firma Henderson een maandkalender..

Van de Heer W. C. Evertsz Breede Straat alsmede van de heer Enrique Keizer Otrabanda, enige zeer fraaie borstspeldjes, met foto van het bruidspaar en de kleuren van Nederland en Lippe.

De titel van Prins Bernhard.

In verband met het aanstaand huwelijk van Prins Bernhard von Lippe-Biesterfeld met onze kroonprinses is het voor velen een vraag hoe dan de titulatuur van de Prins-Gemaal luiden zal. Men weet, dat deze thans is Zijne Doorluchtige Hoogheid. Nu menen verscheidenen, dat deze reeds zal worden gewijzigd in Koninklijke Hoogheid. Dit is echter niet juist. Eerst wanneer de Prins — bijvoorbeeld op 7 Januari — door H.M. de Koningin wordt benoemd tot Prins der Nederlanden, wordt zijn titel Koninklijke Hoogheid; zolang dat niet het geval is, blijft hij die dragen van Doorluchtige Hoogheid.

De benoeming van wijlen Z. K. H. Prins Hendrik tot Prins der Nederlanden is geschied ter gelegenheid van zijn huwelijk met H.M. de Koningin. Een zodanige benoeming wordt door de Koningin zelfstandig gedaan, dus zonder medewerking van de regering.

Schaakvereniging „Curaçao".

Het Bestuur van de Schaakvereniging „Curaçao" deelt hierbij mede dat 21 December de eerste ronde der „Knock-Out" wedstrijd gespeeld is. De uitslag was als volgt:

Hr. M. A. Martinez, winnaar
Hr. A. J. Pijpers
Hr. J. Fruchter, winnaar
Hr. G. C. de Leon
Hr. F. A. Nouel, winnaar
Hr. A. Luyando
Hr. A. Maduro, winnaar
Hr. O. de Leon
Hr. S. Römer, winnaar
Hr. E. Römer
Hr. E. Schoop, winnaar
Hr. K. W. Coppoolse
Hr. L. A. Lemmens, winnaar
Hr. M. Fruchter
Hr. J. Nijman, winnaar
Hr. A. Grijt
Hr. M. A. Centje, winnaar
Hr. Kardonsky
Hr. A. Jung, winnaar
Hr. F. Delvalle
Hr. A. Sterling, winnaar
Hr. W. G. v.d. Beld
Hr. A. Sterling, winnaar
Hr. W. de Leon
Hr. A. Obliego, winnaar
Hr. W. Jacob
Hr. M. Hischberg, winnaar
Hr. A. H. J. Tecla
Hr. S. F. van Kekem, winnaar
Hr. H. Wolff

De tweede ronde zal gespeeld worden op Woensdag 23 December 8 uur in „Berliner Hof".

K
KRO
O

Wereldprogramma
Zondag 27 December.
Via P.J.C. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. Kerstgedachten, door D'n Dré.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse roniek.
2. Kersgedachten.

Extraluisterprogramma PCJ zender
Woensdag 23 December.

Vanaf 8.24 's avonds op 31.28 meter: Wilhelmus, daarna gramafoonmuziek. Beëediging Prins Bernard bijgewoond door H. M. de Koningin en Prinses Juliana.

Opstelling der troepen en inspectie hiervan door H. M. de Koningin.

Eedsaflegging en voorlezing Koninklijke Besluiten.

Defilé der troepen voor H.M. de Koningin.

Slotwoord.

Wilhelmus.

13e Maand Salaris.

Onze Collega La Cruz schrijft dat het Gouvernement van plan is aan de ambtenaren in December een extra uitkering te geven van een maximum tot ƒ 500.—. Zij die minder verdienen, aldus het blad, zullen een maand salaris krijgen. Zij die meer verdienen ƒ 500.—

Aldus La Cruz.

Om tegenvallers te voorkomen wordt ons verzocht mede te delen, dat deze plannen geenszins bestaan.

Touristenschepen.

Op 24 Dec. om 6 uur v.m. wordt in Caracasbaai verwacht het s.s. Statendam met 722 touristen.

Op 25 Dec. om 6 uur v.m. wordt in Caracasbaai verwacht het m.s. Brittanic met 478 toeristen.

Beide schepen vertrekken dezelfde dag 1 uur p.m.

Radiotoespraak van de Paus.

In plaats van de jaarlijkse Kerstrede tot de Kardinalen, zal Z. H. de Paus, morgen om 11.30 Greenwichtijd, dus 7.54 a.m. Curaçaotijd, een radiotoespraak houden over de vrede op golflengte 19.84 Meter.

Hoog bezoek.

Op terugreis van de bisschops-conferentie te Caracas, bracht Z. Hoogw. Excellentie Mgr. E. M. Dubuc een bezoek aan Curaçao, waar hij gedurende zijn verblijf alhier een retraite geeft aan de pensionairen van Welgelegen.

Onze eerbiedige groeten aan deze Kerkstvorst.

In dank ontvangen.

Van de Agent van de Motor-Car Insurance, C. M. Meyboom, een maandkalender.

BOEKBEOORDELING.

Voor ons ligt:

„Spaans Handwoordenboek"
door
Dr. C. F. A. van Dam
Tweede Deel
Nederlands — Spaans

Dat is nu juist waar wij zo lang naar hebben uitgezien.

Een boek waar de Nederlander die Spaans studeert, niet te vergeefs in zoekt, wat hij nodig heeft.

Dr. C. F. A. van Dam heeft de Nederlander, die Spaans studeert hiermee een grote dienst bewezen.

Hier vindt men meer dan een dorre woordenlijst, die vaak het woord aangeeft, dat in de zin die men nodig heeft, niet past.

Neen, de heer van Dam wijst U een veilige weg.

Eén voorbeeld zij voldoende om dit te bewijzen.

Zoek op het woord **aandeel**. U vindt Aandeel. o. 1 (deel) parte f. cuota f. contingente m., 2. (in een handelsonderneming) acción f.; 3 (in de winst) participación f.; — aandeel aan toonder, acción al portador; — op naam, acción nominativa; cumulatief preferent aandeel, acción cumulativa de prioridad; — hebben in, tener (ie) parte en, participar en; De (ie) achter tener ziet op de verandering van de e in de vervoeging tiene etc. Zó staat achter poder (ue) enz.; een werkzaam aandeel heben aan, tomar parte activa en —

Werkelijk het is een prachtig woordenboek, dat met de beste in andere talen kan vergeleken worden b.v. met het Engels Woordenboek van Dr. Prick van Wely, dat bij dezelfde uitgever verkrijgbaar is.

Wij wensen de schrijver geluk met zijn wel-geslaagde arbeid.

Ook de Uitgever:
G. B. van Goor Zonen's U.M. N.V.
Den Haag

komt alle lof toe voor de keurige en duidelijke druk en de stevige, gemakkelijk openliggend zwart leren band met vergulde titel op de rug —

Geen twijfel of dit boek zal grage kopers vinden.

Verkrijgbaar in
St. Augustinusboekhandel
St. Thomascollege.
Alhier.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen bekeken worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 18 tot en met 24 December 1934.

Roxy.
Desire.
Follom the Fleet.
Bohemian Girl.
Beat the Band.
One way ticket.

Cinelandia.
Rose Marie.
Follow the Fleet.

Hollywood.
Professional Soldiers.
Kid Courageous.
In person.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Roxy.
Anthony Adverse.
Men without names.
Death Flies East

Cinelandia.
Mystery of Edwin Drood.
Men without Names.

Hollywood.
Red Morning.
Im Person.
College Scandal.

NEDERLAND

Minister Slotemakers spelling vindt ook in België geen aanhang.

Het heeft de aandacht getrokken, dat minister Slotemaker onlangs in zijn memorie van antwoord aan de Tweede Kamer mededeelde dat hij het probleem der taalgeslachten had voorgelegd aan de Ned. Kon. Academie voor Wetenschappen.

In de toelichting tot zijn spellingsbesluit had de minister n.l. medegedeeld, dat hij dit probleem zou laten onderzoeken door een breed samengestelde commissie benoemd door de Kon. Ned. en door de Kon. Vlaamse Academie.

Een medewerker van de N. R. Crt. heeft de minister gevraagd hoe dit zat.

Minister Slotemaker antwoordde daarop het volgende:

„Ik wend mij alleen tot de Ned. Academie, omdat tot mijn leedwezen mijn ambtgenoot in België geen vrijheid heeft kunnen vinden, uitvoering te geven aan het plan, vermeld in mijn brief van 22 Juli, aangezien naar zijn oordeel het woordbeeld tegelijk in behandeling genomen zou moeten worden."

M.a.w. de overeenstemming tussen Nederland en België bleef uit, doordat minister Hoste weigert de ene helft van het spellingvraagstuk — de kwestie der geslachten — in bespreking te brengen, nu zijn Ned. collega niet van zins is alles tegelijk te laten onderzoeken en deze n.l. niet bereid is tevens de spellingwijze zelf, de kwestie van het woordbeeld, naast het probleem van de geslachten en wat daarmee samenhangt, door zulk een commissie in studie te laten nemen.

Het is wel zielig voor minister Slotemaker.

Zijn met zoveel illusies geintroduceerde spelling schijnt met uitzondering van prof. v. Ginneken, bij niemand instemming te vinden.

Nergens bij het onderwijs in Nederland wordt met zijn spelling rekening gehouden. Buiten het onderwijs ook zo goed als nergens.

Het gehele onderwijs blijft de spelling Marchant volgen, en het bedrijfsleven gaat ook meer en meer tot deze veel logischer en veel eenvoudiger spelling over.

En nu laat België de minister ook nog in de steek.

De Tweede Kamer had de minister in overweging gegeven, zijn spellingsbesluit maar spoedig in te trekken.

De minister antwoordde fier, dat hij er niet aan dacht.

De eerste taak van zijn opvolger zal echter wel zijn, dit zo ongelukkig K.B. zo spoedig mogelijk intetrekken .

Openbaar Onderwijs

AANGIFTE VAN NIEUWE LEERLINGEN.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen:

1° dat de lessen van het nieuwe schooljaar voor de Openbare Scholen op Curaçao zullen aanvangen op **een nader te bepalen datum in 1937.**

2° dat de inschrijving der nieuwe leerlingen voor de **Hendrikschool,** de **Wilhelminaschool de Voorbereidende klassen der Wilhelminaschool** en de **Emmaschool** zal plaats hebben op **Woensdag 23** en **Dinsdag 29 December e k.** in de gebouwen der scholen, telkens van **10 tot 12 uur** des voormiddags.

Willemstad, 16 December 1936.
De Inspecteur van het Onderwijs,
H. J. A. SCHOEDER.

Vanaf 16 December

is er iedere dag gelegenheid tot het opgeven van nieuwe leerlingen voor de R. K. U. L. O. School voor meisjes.

ST. MARTINUSGESTICHT

Otrabanda.

Gelieve trouwboekje en pokkenbriefje mee te brengen.

Op Donderdag, 7 Januari 1937 zullen ter gelegenheid van het huwelijk van

PRINSES JULIANA EN PRINS BERNHARD

sportfeesten worden gehouden op het terrein van de sportclub ASIENTO te Rio Canario te weten:

Athtletiekwedstrijden:

aanvangende 11 u. v.m. bestaande uit:

100 Meter hardloopen.
1500 Meter hardloopen.
Speerwerpen.
Hoogspringen.
Polstok-verspringen.
Kogelstooten.
Estafette 4 x 100 Meter.

Wielerwedstrijden:

aanvangende 2 30 u. n.m. bestaande uit:

1 Eng. mijl (beginnelingen)
2 „ „ („)
1 „ „ (open)
2 „ „ („)
5 „ „ („)

Voor de Athletiekwedstrijden worden herinneringsplaquetten als prijzen beschikbaar gesteld; voor de wieler-wedstrijden kunstvoorwerpen.

Deelnemers gelieven zich tot 4 Januari '37 op te geven bij een der volgende Heeren:

Ir. Th. A. Ameschot	—	Emmastad 53
Dick Capriles	--	Prinsenstraat 76
C. Casiano	—	Kantoor Volksbond.

3—1

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

WESTRIJD-PROGAMMA.

27 December 1936.	**3 Januari 1937.**
MUNDO NOBO.	RIO CANARIO
8.— — 8.30 uur v.m.	**4.30 — 5.— uur n.m.**
Feyenoord) A	Asiento) S
Be Quick)	Winnaar B)
Scheidsrechter: Koeiman.	Scheidsrechter: v. Kesteren.
	MUNDO NOBO
8.40 — 9.10 uur v.m.	**9.— — 9.30 uur v.m.**
P.S.V.) B	R.C.C.) G
D.D.V.O.)	Volharding)
Scheidsrechter: Ramos	Scheidsrechter: Jesurun
9.20 — 9.50 uur v.m.	**9.40 — 10.10 uur v.m.**
Scherpenheuvel) C	Winnaar A) T
Transvaal)	Winnaar C)
Scheidsrechter: Dijck	Scheidsrechter: Dijck.
10.— — 10.30 uur v.m.	**10.20 — 10.50 uur v.m.**
S.U.B.T.) D	Winnaar D) U
Hercules)	Winnaar E)
Scheidsrechter: v. Kesteren.	Scheidsrechter: Jansen.
10.40 — 11.10 uur v.m.	**11.— — 11.30 uur v.m.**
Jong Curaçao) E	Winnaar G) V
Hollandia)	Winnaar F)
Scheidsrechter: Dania	Scheidsrechter: Willems.
11.20 — 11.50 uur v.m.	**4.15 — 5.20 uur n.m.**
Atletico) F	Winnaar T) X
M.Y.O.B.)	Winnaar U)
Scheidsrechter: Jesurun	Scheidsrechter: Kranenburg.
6 Januari 1937.	**7 Januari 1937.**
MUNDO NOBO	**MUNDO NOBO**
4.15 — 5.20 uur n.m.	**4.15 — 5.20 uur n.m.**
Winnaar S) Y	Winnaar X)
Winnaar V)	Winnaar V)
Scheidsrechter: Kranenburg.	Scheidsrechter: Corsica.

Voor deze wedstrijden worden er geen groene kaarten rondgezonden. Mocht, door onvoorziene omstandigheden, een wijziging noodzakelijk blijken, dan zullen de verenigingen hiervan tijdig in kennis worden gesteld.

Teneinde deze wedstrijden een even vlot en prettig verloop te doen hebben (dit dank zij de medewerking der spelers) als die van de 6de December 1936, worden de deelnemers dringend verzocht steeds tijdig aanwezig te willen zijn.

Om alle deelnemers aan de wedstrijden in de gelegenheid te stellen de finale zonder betaling bij te wonen, zal aan iedere deelnemende vereniging 12 toegangskaarten voor de open tribune worden uitgereikt.

De data van uitreiking zijn:
1. voor de verliezende verenigingen van 27 December, vanaf 2 Januari 1937
2. voor de verliezende verenigingen van 3 Januari, vanaf 4 Januari 1937
3. voor de verliezende verenigingen van 6 Januari vanaf 6 Januari 1937 na 6 uur n.m.

Aankomst en vertrek der schepen van 23-26 Dec. 1936.

S. S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Frida Horn	23	Hamburg via K'ston	23	Curaçao
Statendam	24	New York	24	New York
Reliance	24	New York	24	New York
Waldtraut Horn	24	Pto. Colombia	24	Hamburg
Cordillera	24	Hamburg	24	Pto Limon
Britannic	25	New York	25	New York
Flora	25	Maracaibo	25	P Cabello, New York
El Libertador	25	La Guaira	25	Aruba, Maracaibo
Cottica	25	New York, P.au Prince, La Guaira	26	Amsterdam via Venezuela en Suriname.
Mataroa	25	N Zealand, Cristobal	26	Southampton, Londen
Mimi Horn	26	Cartagena	—	Newport (Curaçao)
Frida Horn	—	Curaçao	26	Hamburg via Kingston
Caracas	26	New York, Aruba	—	Curaçao.

BOEKBESPREKING.

Het bekende Nederlandse lied — op alle scholen geleerd — heeft nationale betekenis, geeft besef van saamhorigheid en zal klinken op de nationale feestdagen.

De melodie wordt nog wel gekend, doch... de tekst?

De meesten blijven steken, reeds in het eerste couplet.

Daarom — een Tekstboekje in de hand en duidelijk de vaak pittige tekst gezongen — ook van het tweede en derde couplet! Met de tekst voor ogen, zingt ieder dapper mee.

De herdruk van het nationale tekstboekje: KUN JE NOG ZINGEN, ZING DAN MEE! het 415 — 440ste duizendtal, maakte het mogelijk, dat het nu is verschenen in oranje bandje en dat op de binnenkant van de omslag werd toegevoegd muziek en tekst van LIPPE'S VOLKSLIED.

Voor de zang op nationale feestdagen, voor de zang in het huisgezin en voor de volkszang heeft dit Tekstboekje duurzame waarde.

MET DIT BOEKJE IN DE HAND
ZINGT MEN IN GROOT-NEDERLAND
Uitgave P. Noordhof — **Groningen**

Hoe wijs is de Katholieke Kerk, die ons eerbied leert voor de Overlevering! Hoe begrijpt zij de zegen van het voorbije, hoe huldigt zij in haar **heiligverklaringen** en feesten de lessen der geschiedenis! Haar traditiebegrip heeft in Europa de beschaving mogelijk gemaakt, het heeft ons de verantwoordelijkheid bijgebracht voor de toekomst. Zij weet, dat het verleden niet ongedaan kan worden gemaakt, maar zij belijdt: Ik geloof in de vergiffenis der zonden. Het kwaad kan vergeven worden. Het goede kan tot voorbeeld strekken. Maar kwaad en goed zijn er, opdat wij zouden leven met verantwoordelijkheid, met heilige moed, met gelovig vertrouwen.

De moderne mens, die blij wil zijn zonder zulke verantwoordelijkheid, is in de grond een lafaard, al schreewt hij nog zo luid van de daken, dat hij „moedig" gebroken heeft met het „verleden". Ook dit verleden is van ons. Het is een Godsgeschenk. Wij zullen het dankbaar aanvaarden, ter lering en ter waarschuwing.

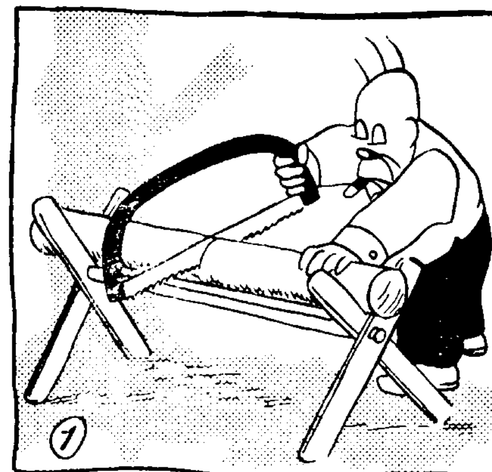
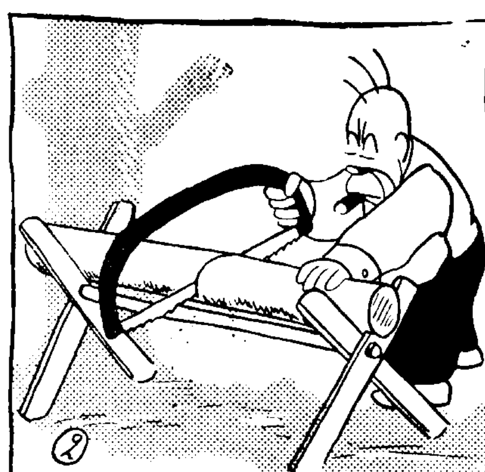
ANTON VAN DUINKERKEN.

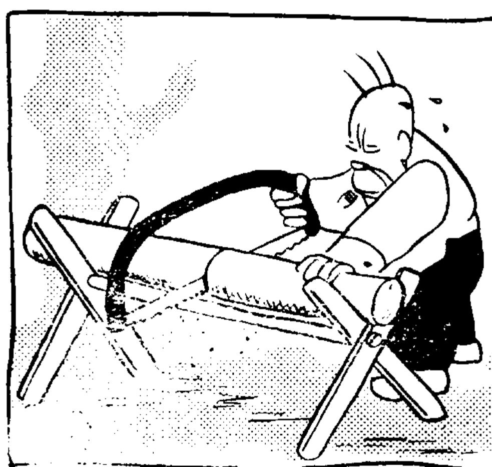
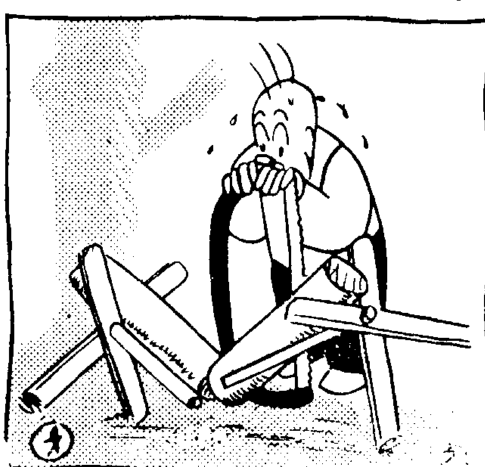
Philatelie.

„Postzegels verzamelen is zo leerzaam", zei de moeder tot de bezoekster.

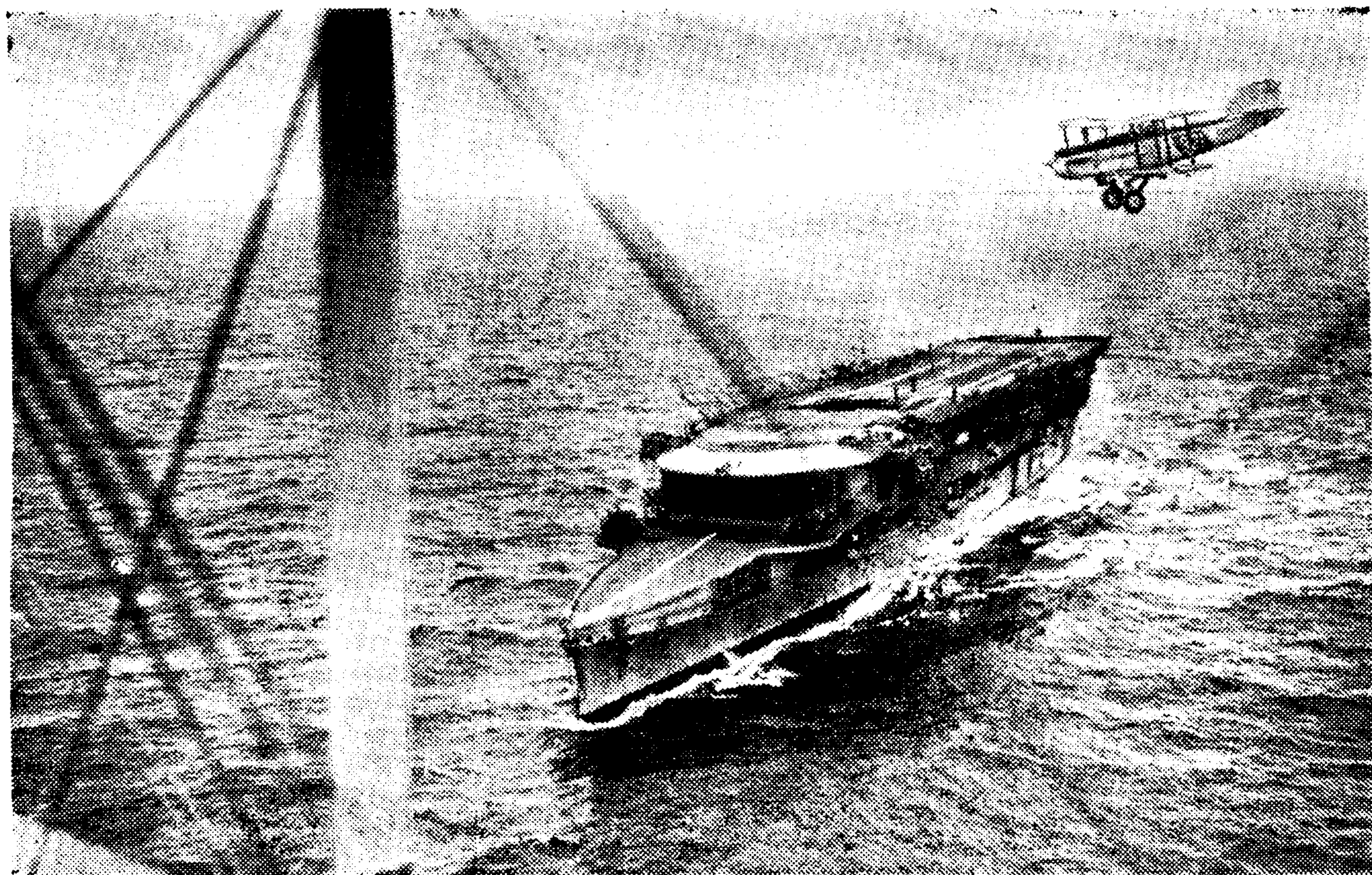
„Frans, waar ligt Hongarije".

Zonder van zijn album op te kijken antwoordde de jongen: „Twee bladzijden vóór Italië, moeder."

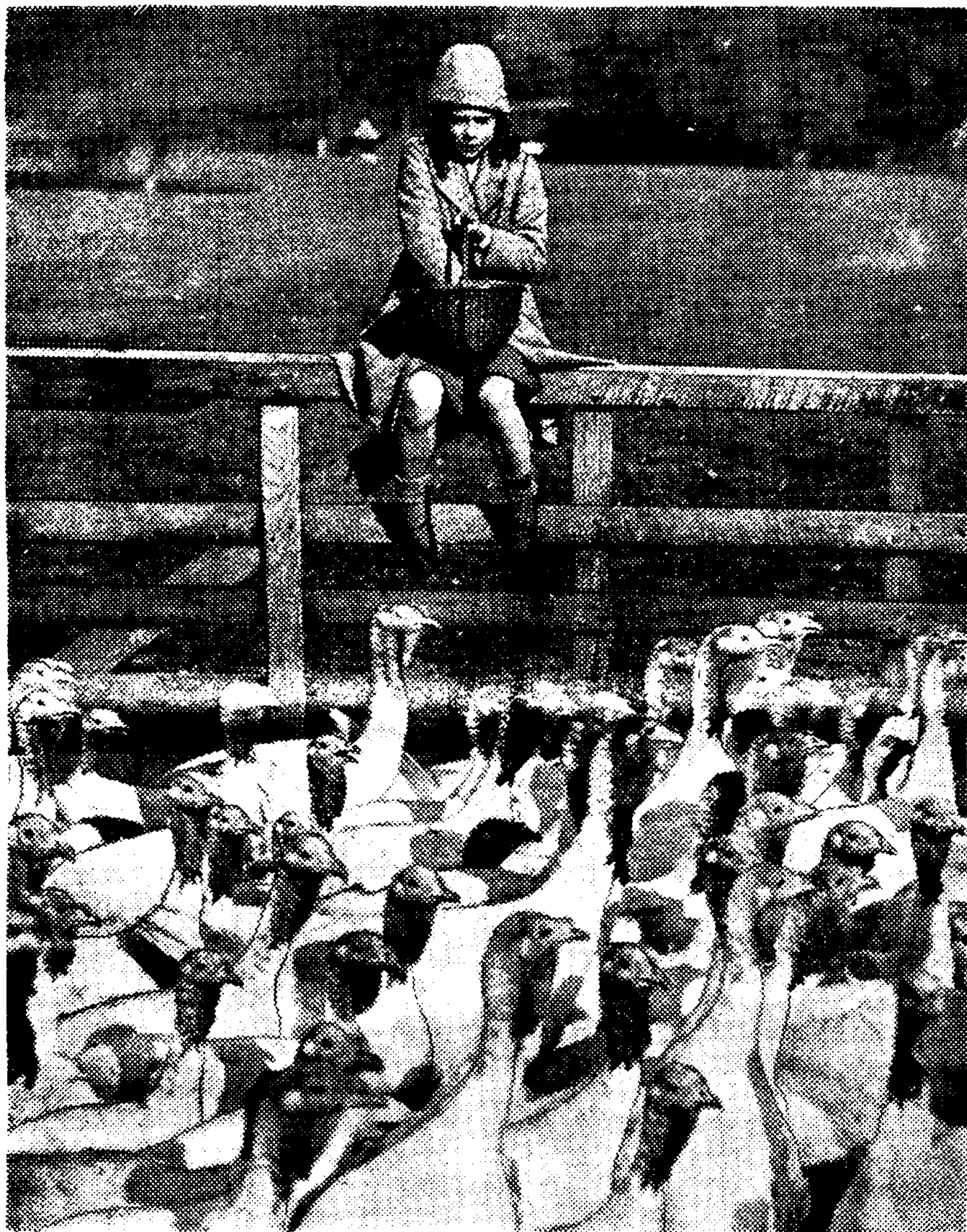
ADAMSON ZAAGT DOOR DIK EN DUN.

In alle landen worden grote maatregelen genomen voor een sterke bewapening, en niet in het minst in Engeland. De foto toont het Britse moederschip H.M.S. „Furious" op zee terwijl een vliegtuig in de omgeving manoeuvreert.

AMIGOE DI CURACAO

TWEEDE BLAD 23 December 1936

KERSTGEBRAAD. In Engeland wordt bij het Kerstmaal gewoonlijk de traditionele kalkoen geserveerd. Hier zien we een aantal mooie witte kalkoenen, die nog met smaak hun maal verorberen, niet bekend met het lot dat hun dezer dagen wacht.

Hoe oud is de Kerstboom ?

Waar komt hij vandaan?

Nu het weer dicht bij Kerstmis is, zien we hier en daar Kerstbomen, welke eigenlijk geen kerstbomen zijn, maar piramides van hout en ijzer, waaraan kan worden opgehangen wat des kerstbooms is. De vraag of we met Kerstmis al of niet een boom als versiering en uit gezelligheids-oogpunt in onze gezinnen moeten opstellen, laten we hier in het midden. In een katholiek gezin zal een kerstkrib niet ontbreken en zeker niet bij een kerstboom worden achtergesteld. Wij behandelen de kerstboom hier om de boom en het verschijnsel alleen, en dan constateren we, dat ook de piramide alweer niet nieuw is. Ook in vroeger tijd kende men de kerstboom-piramide; een houten of ijzeren stang met dwars-stangen of latten, waaraan vergulde appels en noten, en ook wel peperkoeken werden opgehangen. Soms trad een opgesierde kroonluchter in de plaats van de piramide. Hertogin Helene van Orleans bracht in 1840 het eerst in Frankrijk de kerstboom en Prins Albert van Engeland deed het terzelfder tijd in Engeland. In 1830 werd hij bekend in Hongarije en in 1807 werd hij reeds op de kerstmarkt van Dresden gevonden. Daar werd hij verkocht met veel bont en goudpapier en vruchten behangen. Te Hamburg wordt hij reeds in 1796 aangetroffen. Voor het overige is het niet precies na te gaan, wanneer en waar precies en waarom de Kerstboom zijn intrede in de wereld deed. Hij wordt overal aangetroffen en het is soms alsof hij hier en daar geheel onverwacht zijn intrede heeft gedaan, zonder dat daarvoor een bepaald tijdstip kan worden aangewezen. Zo is het immers ook in Nederland, waar hij uit Duitsland is overgenomen. In Duitsland wordt als voorloper van de kerstboom wel aangehaald de kerstroede, (waarvan sprake is in een bundel kerstpredicaties van Thomes Vinites Winzer), welke in 1572 bij Schwertel in Wittenberg werden uitgegeven. Onder de vele gaven voor de kinderen bevond zich in die tijd in Saksen ook 'n zogenaamde Christ-roede, en genoemde Thomas Vinita gewaagt daarvan in zijn, in 1571 gehouden en 't jaar daarop uitgegeven preken.

Veel vroeger is reeds sprake van de zogenaamde lichtboom, welke in de dertiende eeuw voorkomt in de oud-Franse roman „Durmart le galois" en vervolgens in „Parzival" van Wolfram van Eschenbach. In de Franse roman ziet de held tweemaal een boom, welke takken van boven tot onder met brandende kaarsen zijn bedekt. Wolfram vermeldt, dat het gewoonte was bij de ontvangst van voorname personen en gasten een boom met lichtjes op te stellen.

Over het algemeen treedt de Kerstboom in Noord Duitsland vroeger op dan in Zuid Duitsland. Koningin Karolina toch bracht hem pas in 1830 naar München, maar de Pruisische officieren en beambten voerden hem reeds in 1815 in te Dantzig en in het Munsterland. In 1799 was de kerstboom te Leipzig nog geheel onbekend, want Magister G. A. Eberhard rept er in zijn boek van dat jaar, Geschichte der Sonn-und Festtage, met geen woord over. Wel heeft Eberhard het over de kerstfeestviering, waarbij men elkander geschenken geeft en onderling wasstokjes cadeau doet, ook het rondtrekken van de knecht Ruprecht en een menigte kerstbijgelovigheden van Holstein tot Nürnberg worden er in aangehaald. Veertien jaren vroeger, in 1785, uit welke tijd een tamelijk uitvoerige beschrijving van de Leipziger Kerstmarkt bestaat, is de dennenboom op de markt nog niet vertegenwoordigd. En toch moet hij in 1765 reeds in Leipzig geweest zijn. Toen namelijk de jonge Goethe in dat jaar ten huize van de grootmoeder van de dichter Theodor Körner, de echtgenote van de koperetser Stock, te Leipzig, Kerstmis vierde, moet hij hier een Kerstboom hebben aangetroffen, met allerlei zoetigheden behangen, en daaronder een lam en krib met Christuskindje van suiker, en Moeder Maria en Joseph naast os en ezel, met daarvóór echter een klein tafeltje met bruine peperkoeken voor de kinderen. Authentiek is dit evenwel niet. Uit de brieven van Goethe aan zijn zuster uit die tijd waarin de dichter anders zo gaarne nieuwtjes meedeelt, is namelijk van dergelijke viering niets te vinden. En toch behoeft zij niet als geheel waardeloos te worden beschouwd, want wel staat vast, dat Goethe in 1774 de kerstboom kende, zoals blijkt uit „Leiden des jungen Werther". Daar wordt in verteld, hoe plotseling een deur werd opengeschoven en de kleinen vol bewondering waren over een verlichte boom, waar allerlei aanhing.

Ook Schiller kende de Kerstboom. Hij schrijft er over als over een alom bekende zaak: „Donderdag kom ik naar Weimar. — Ik hoop, dat ge voor mij een groene boom in de kamer zult opstellen, daar ik terwille van Griesbach kom." In 1790 vinden we de kerstboom in Schillers huis, en in 1796 bij Frau von Stein, „met lichtjes en Kerstgeschenken."

Een Salzburger verordening op het Boswezen uit het jaar 1755 verbiedt het „Bechl" of „Weihnachtsbossen". In de naam „Bechlbossen" vinden we een herinnering terug aan Berchta, aan wie de 6de Januari als de Berchtendag is gewijd. Dit duidt dan op het heidense gebruik van de kerstboom. Bekend is de mededeling, misschien een sage, omtrent een Zweedse officier, die in 1632 na de slag bij Lützen gewond naar Lindenau kwam, waar hij door de protestantse gemeente liefderijk werd verpleegd. Voor hij tegen Kerstmis weder naar Zweden vertrok, stelde hij, uitdankbaarheid en na toestemming van de predikant, in de kerk een kerstboom op, volgens de gewoonte in zijn vaderland." Hiermede wordt dikwijls de oorsprong van de Kerstboom, als komende uit Zweden verklaard..

Hoe dit alles zij, — veel, zo niet alles, wijst er op, dat de Kerstboom tot de heidense gebruiken van oude tijd moet worden teruggebracht. De direct heidense betekenis wordt er in onze tijd misschien niet meer aan gehecht, maar toch doen wij goed met de viering van het Kerstfeest niet in de Kerstboom te laten culmineren.

Gestolen baarden.

Welk een onzin door de Duitse Nazipers wordt opgediend, lere het volgende uit „Der Stürmer", die schrijft:

Wat is een schoner sieraad voor het mannelijk gelaat, dan een lange volle baard? Vroeger was hij het edelste kenteken van de man. Maar eilace! zoals zoveel dingen is hij gestolen door de Joden, die er een uiterlijkheid zonder waardigheid van hebben gemaakt. Er is echter geen enkele reden om te geloven, dat de baard iets essentieel semitisch is. Hij moet weer dat worden, wat hij bij de oude Ariërs was; hun schoonste sieraad.

De Os en de Ezel

door

Cor Wouters.

Mijn Grootmoeder die de ouden van dagen van ons dorp nog steeds blijven noemen „Moeder Net" vertelde mij 's avonds, in de jaren toen ik nog een kleine dreumes was, in de hoek van de grote laaiende haard, de meest wonderbaarlijke verhalen.

Bijna al deze geschiedenissen speelden zich af in ver vervlogen dagen, wonderdagen, waarin de beesten spraken en zeer wijze en roerende dingen verkondden. En tussen haakjes, nu ik af en toe sommige redenaars met geleerde phrasen hun wijsheid hoor verkondigen, gevoel ik wrevel in mij opkomen, spijt het mij hartgrondig dat die dieren uit de tijd van mijn grootje, niet meer de lessen van hun hoge, simpele wijsheid prediken.

Welnu, het was de dag waarop boven het rietendak der wondere kribbe van onze kerk, de ster juist was begonnen te schitteren, en geheimzinnige wijzen, gehuld in prachtige mantels, onder onze grage blikken de meest fantastische schatten uitstalden aan de voeten van het Goddelijk Kindje.

„Wèts doe neit?" zo sprak mijn grootmoeder in haar zangerig Limburgs dialect, toen de avond gevallen was...

„Wèts doe neit?" weet je niet, kleine, wat er gebeurde in de nacht die volgde op de komst der Wijzen?"... Niet?

Vermoeid door de lange reis en de even zalige verrukking, waren de koningen uit de vreemde gewesten, en hunne talrijke dienaren ingeslapen in al de hoeken van de stal der glorierijke Geboorte. De Heilige Joseph, in zijn bont-verstelde mantel gewikkeld, had zijn moede hoofd op een stroobos ter ruste gelegd. De Heilige Maagd, neergehurkt bij de kleine Heiland, glimlachte in een of andere Hemelse droom, onder haar gesloten oogleden...

De dieren alleen sliepen niet... Van al de hoeken der wijde wereld waren er naar de povere stal getogen: Schone kamelen en fiere dromedarissen, vorstelijk getooid met kostbare stenen en gouddoorweven gewaden; rijke ezels van de koninklijke stoet, trots en verwaand onder hun mollige dekkleden van tijger- en luipaardenhuiden; blanke schaapjes en donzig-zachte lammeren, gelijk wattige vlokken tegen de moeders gedrongen; en vogels zonder tal met weerschijnend gevederte waarop stralende sterren zilveren weerkaatsingen hechtten.

En dan daarginds, in het schemerdonker, met de rug naar de ruif gekeerd, de bek plomp over de slaap van de kleine Jezus gebogen, de ezel, een arme schooier van een ezel, de ogen rood van het nachtbraken, het vel geschaafd door het zware, vermoeiende werk, en vlak naast hem, een logge lobbes van een os, smerig en haveloos, wiens ribben door zijn vel staken, want sedert de glorieuze geboorte was er bitter weinig voedsel meer overgebleven om zijn honger te stillen.

De kameel van koning Balthazar, de rijkste en de schoonste van de hele kudde, nam het eerst het woord.

„Wie zijn toch die schamele heren?" vroeg hij vol minachting. Zij zijn afzichtelijk!

Het is waarachtig schande voor het Goddelijke Kind, voor onze koninklijke meester en ook voor ons om een dergelijke, gemene buurtschap te dulden. Is er geen schriller tegenstelling dan de waardigheid van onze adeldom en het schooierig gedoe van deze proletenbent?"

Een langdurig, goedkeurend gemompel steunde in met deze hoogmoedige misprijzende klacht.

„Hè daar, grauwhuid!" ging de driest gewoorden redenaar voort, „wat voert ge daar uit? Pak je toch weg, bedelaarsvolk!"

Twee dikke tranen rolden uit de roodomkranste ogen op de muil van het arme dier met het kaal geschaafde vel, en een lange rilling schudde de wervels van zijn buurman de os.

„Vergeef mij, hoogmogende Heer uit het Oosten!" stamelde nederig de ezel, met een stem van een arme, schuldbewuste zondaar. „Ge ziet toch wel, dat wij U geen overlast willen aandoen. Wij blijven op eerbiedige afstand van uw kostbare tuigen om u niet vuil te maken.

Maar als wij u verzoeken mogen, sta ons toe bij onze kleine te blijven. Het is toch onze beschermeling! zonder ons zou Hij van koude zijn omgekomen. Toen Hij het levenslicht aanschouwde, wie zou Hem hebben verwarmd in de ijzige nacht, als wij Hem niet met onze adem hadden gekoesterd?"

„Hij heeft gelijk!" beaamde de os, terwijl hij luider door zijn brede neusgaten over de arme windsels blies. „Jullie hebt miraculeuze sterren nodig en wonderen om de wegen te vinden die tot Hem voeren en bovendien jullie waart zeer ver verwijderd, zodat men op u moest wachten. Indien wij Hem niet verwarmd hadden in onze barre ellende, dan zoudt ge Hem niet in Zijn kribbe hebben gevonden. Het is waar, wij zijn arm en lelijk, wij dragen ingelegde zadels noch koningskleden op onze rug, wij hadden slechts onze adem, eenvoudig en koesterend warm, wij hebben Hem die gegeven, zonder morren, tot uitputtings toe, terwijl wij ons voedsel in de steek lieten.

Laat ons nu hier Hem nog verwarmen, wij gaan sterven van vermoeienis en van de honger. Hij echter zal blijven leven en dank aan onze hulp zal Hij u straks kunnen tegenlachen en u zegenen!"

„Ge hebt goed gesproken!" murmelde de ezel, terwijl hij naar de os dankbaar zijn grote, vochtige ogen toedraaide.

En al de dieren voelden zich beschaamd onder deze welsprekendheid zonder enige opsmurk.

Toen besloot de kameel van Balthazar, met een brok in zijn keel:

„Gij zijt twee goede zielen. Blijft opdat het Kind geen kou lijde. En mocht ge omkomen, dan zullen wij uw plaats innemen."

Toen bij het eerste morgenkrieken de zon met hare purpuren en gouden stralen begon te gloren en de schamele stal doorzocht, werd het Kindje Jezus gewekt door het eerbiedig gekwinkeleer der rijkgepluimde vogels die hun lied ter aanbidding aanhieven.

Hij zag de kamelen en de schapen hun warme adem over zijn kleine ledematen blazen. Verwonderd keek Hij rond en vroeg: „waar zijn de os en de ezel?"

„Zij zijn van vermoeienis gestorven!" antwoordde treurig een herdershond.

Het Goddelijke Kind weende lange tijd bittere tranen, ondanks de liefkozingen zijner bezorgde moeder Maria en de gezangen der Wijzen, gewekt door zijn geschrei.

„Zijn zij gestorven? Het waren mijn beste vrienden, de vrienden der eerste ure! Zij hebben Mij geen rijkdommen aangeboden weliswaar, maar over mij heengebogen vanaf de eerste smartkreet die ik slaakte, hebben zij zichzelf gegeven. Zonder hen zoudt ge Mij thans niet bezitten."

En iedereen beweende de dood van de os en van de ezel der Kribbe, de eerste en armste vrienden van het Kindje Jezus.

Zo sprak mijn arme grootmoeder op deze bij uitstek glorievolle dag van het Kerkelijk Jaar. En het werd hoog tijd dat zij hare geschiedenis beëindigde. Immers ook ik snikte, mij met droefheid in 't harte afvragende waarom zulke goedhartige vrienden als de os en de ezel moesten sterven.

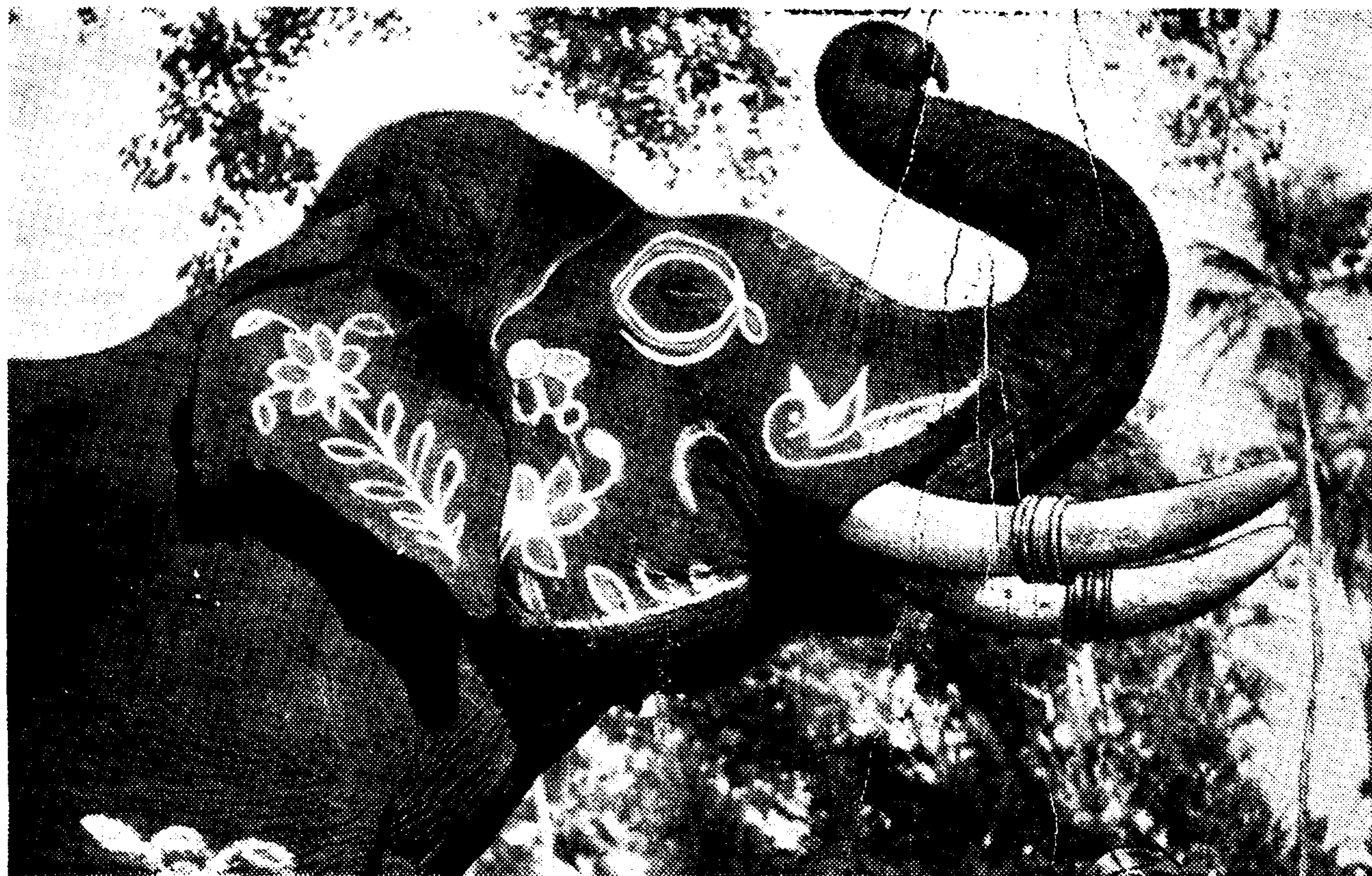
Sedert dien heb ik wel begrepen dat dit verhaal slechts een vrome legende is, doch een legende die mij steeds heeft ontroerd door hare naïveteit en ongekunstelde eenvoud.

O BLIJDEN NACHT!

O blyden nacht!
Messias is gebooren.
O wonderheyd!
Hier legt den uyterverkooren
Op hooy en strooy
Schier naekt en bloot
In 't midden van de beesten.

O liefde groot
Wie kan dat agterhaelen?
Het hemelsch Brood
Is komen nederdaelen
Op hooy en strooy
Schier naekt en bloot
In 't midden van de beesten.

Komt, zondaer blind,
Komt ook om hier te vinden
Het hemelsch Kind,
Die is uw wel beminden,
Op hooy en strooy
Schier naekt en bloot
In 't midden van de beesten.

WELKOMSTGROET. Deze aardig versierde olifant welke toebehoort aan de Maharadja van Mysore in Indië groet zijn meester die zojuist van een grote Europeesche reis is teruggekeerd.

DEN HEER EN MEVROUW
Ernesto C. Martijn
Kloppenburg
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
FRANK.
Nijmegen (Holland)
Graafscheweg 6
15 December 1936.

De drie Wijze Mannen

Ergens in Rusland stond een donker bos. Het werd gevormd door stakige sparren, die altijd in een mooi, groen kleed waren gestoken. Aan de rand van dat bos 'n blokhut, helemaal gebouwd uit sterke boomstammen. In die hut woonde 'n oud vrouwtje. De mensen noemden haar meestal „grootmoedertje", maar dan op z'n Russisch „Baboesjka". Ze hielden véél van haar, en niemand zou ooit iets kwaads van haar vertellen, want dat deed ze eenvoudig niet.

Op zekere avond zat het vrouwtje voor het open haardvuur. De vlammen kronkelden vrolijk omhoog, de schoorsteen in. Een heerlijke geur van hars vervulde het ruime vertrek. Buiten was het koud, zo koud, als men 't zich hier niet kan voorstellen.

Ja, in het hartje van de winter en dan in Rusland, daar kan het aardig vriezen.

Vreemd, dat nu de hond aansloeg. Waren er met dit weer nog mensen op pad? De sneeuw kraakte onder hun voetstappen. „Knap-knap" zei het telkens en het kwam al dichter en dichter bij. Er werd aan de deur geklopt. Zeker een reiziger, die in de donkere nacht het bos niet door durfde uit vrees voor wolven of beren?

Baboesjka ging kijken. Voorzichtig zette zij de deur op 'n kier. Ja, je kon nooit weten. Er liep veel oneerlijk volk rond! Maar hoe verwonderd was zij, toen ze drie mannen voor zich zag met héél, héél vriendelijke en wijze gezichten, omlijst door lange witte baarden! Neen, die konden onmogelijk iets slechts in de zin hebben. Ze leken warempel op haar man, die nog niet zo heel lang gestorven was en die geen vlieg kwaad zou kunnen doen.

„Komt binnen, mijneheren, en wat voor boodschap brengt ge door de koude en donkere nacht aan de oude Baboesjka?" klonk haar vraag.

De vreemdelingen gaven slechts aarzelend aan die vriendelijke uitnodiging gehoor. Zij moesten een lange en verre reis achter de rug hebben; daarvan droeg hun schoeisel de sporen. Nu zag het oude moedertje pas, welke rare kleren of ze droegen, kleren, die in heel Rusland wel niet gedragen werden. De mouwen leken vleugels, de zoom van het opperkleed was met goud bestikt en sleepte over de grond. Hun mutsen waren puntig en bezaaid met sterretjes, alsof ze gewoon waren naar de lucht te gluren 's avonds, zoals wichelaars doen. Ze zetten drie kostbare kistjes neer. In het éne lag geel goud te gloeien. Het andere bevatte wierookkorrels, maar wat er in het derde zat, dat kende Baboesjka niet, dat had ze nog nooit van d'r leven gezien. De oudste reiziger nam het woord.

„Baboesjka", sprak hij, „wij komen van een heel ver land, een land, waar het altijd warm is. We reizen met grote spoed, want te Bethlehem is de Vredevorst geboren, wie wij deze gaven gaan aanbieden. Ga je met ons mee, naar het Kindje? Het zal het leuk vinden, dat Het een grootmoedertje aan Zijn kribbe! ziet. Kom, ga mèt ons naar Bethlehem en breng het Kindje je geschenken!"

Maar Baboesjka was al zo oud! En oude mensen komen moeilijk in beweging en dan voor zo'n lange reis, door al die kou en die sneeuw, terwijl in huis de haard zo lekker gloeide? Bethelehem zou wel ver hier vandaan wezen? Hoe kon zij hopen het ooit te bereiken? Zó sprak ze tot de drie wijze mannen.

Maar de oudste, die zij Caspar noemden, schudde het hoofd.

„Baboesjka, we zijn juist gestuurd om je uit te nodigen met ons méé te gaan. Zet je bezwaren aan kant en je zult veilig het doel onzer reis bereiken!"

Het oude vrouwtje schudde koppig van neen, zoals oude vrouwtjes dat zo héél duidelijk kunnen. Zij wees op haar hoge leeftijd, op haar armoede! De Wijzen hadden makkelijk praten. Die brachten mooie geschenken, maar waar moest zij goud en parels en edelstenen vandaan halen? Ze wou toch niet met lege handen bij het kribbetje komen? Grootmoeders horen toch zeker wat mee te brengen bij hun bezoek? O, zeker, ze kon best wat kopen, maar dat zou heel schamel afsteken bij al die rijkdommen, welke de vreemde vorsten brachten!

Toen gingen de drie vreemdelingen weg. Ergens aan de hoge hemel schoof zo maar een ster met hen mee, die voor hun voet de donkere weg licht maakte. Zó iets vreemds had Baboesjka nog nooit van haar lange leven gezien! Ze ging, in gedachten verdiept, bij de knapperende blokken van het haardvuur zitten. 'n Vredevorst geboren? 'n Prins zeker! Van prinsen had zij geen verstand. Die woonden in verre paleizen, waar 'n gewoon mens niets anders ziet dan de buitenkant. Maar dèze Vredevorst was 'n kindje — hadden de reizigers gezegd en van kindjes had Baboesjka wel verstand. Kindjes geef je leuke geschenken in d'r knuistjes, kleurige ballen en paardjes en schaapjes en stukjes suikergoed en al die dingen meer. Had ze dáár nou maar eerder aan gedacht! Dan had ze tóch met die geleerde heren mee kunnen gaan! Maar misschien kon zij ze nog inhalen.

's Morgens vroeg nam ze haar korf in de hand, bakerde zich lekker warm in en toog op pad. Wat lag de sneeuw hoog. Oppassen, dat ze niet uitgleed! dat zou zonde zijn voor de leuke geschenkjes die haar korf vulden, de cadeautjes waar ze de kleine Vredevorst mee wou verrassen.

„Hebben jullie de drie wijze mannen soms gezien?" vroeg ze aan de mensen, die ze op haar weg ontmoette. Drie wijze mannen? Neen, die had niemand gezien! Wat? Droegen ze goud en wierook en nog veel meer bij zich? Niet te geloven! En dat alles voor een kindje, dat ergens in Bethlehem moest zijn geboren? Neen, daar konden de mensen niet bij! Baboesjka had zeker gedroomd? Of ze was weer aan verzinseltjes gaan geloven, net als toen ze nog 'n heel klein meisje was! Gebeurde mèèr met oude mensen en dan moest je ze maar laten praten.

„Verder op, Baboesjka, verder op, dan haal ze in wel in, je drie geleerde vreemdelingen!", schertsen de voorbijgangers. En dat deed Baboesjka en ze trok van dorp tot dorp, van stad tot stad, door heel die eindeloze, wijze, onafzienbare streek, die ze Rusland noemen. Géén ster maakte 's avonds haar duister pad licht. Nergens zag ze het voetspoor der drie onbekenden, en toen keerde ze, moedeloos, naar haar blokhut terug. Jammer, dat ze de kleine Vredevorst niet had kunnen vinden. Zij hield ècht van Hem.

Maar iedere keer als het midwinter wordt, verlaat Baboesjka haar blokhut en neemt haar korf vol geschenken mee. De kinderen zien haar moeilijk voortgaan door de sneeuw en ze wachten! Want bij ieder huis, waar 'n kind is, houdt het oude moedertje stil en reikt door venster of deur 'n klein geschenk aan, net zo een als zij het geboren Kindeke had willen geven, het Kindeke, dat zij nimmer vond, behalve dan in de reine harten van kinderen.

En zó, zeggen ze in Rusland, zijn rond de Kerstboom de geschenken gekomen!

De drie HH. Missen op Kerstmis

Allerduidelijkst is het de bedoeling der H. Kerk, door hare Advents-liturgie onze blikken te richten op de komende Verlosser.

Ecce Dominus veniet. Ziet de Heer zal komen, zo klinkt het en met steeds inniger drang, levendiger hoop en vuriger verlangen wordt dat „Hij zal komen", herhaald totdat op de dag vóór Kerstmis de hoopvolle verwachting plaats maakt voor de zekerheid: „Heden zult gij weten, dat de Heer zal komen om ons te verlossen en morgen zult gij zijn Heerlijkheid aanschouwen". Verheft uwe poorten, Vorsten... en binnengaan zal de Koning der heerlijkheid.

En dan breekt op de Kerstdag de blijde jubel uit: „Dat de hemelen zich verblijden en de aarde jubele voor het aanschijn des Heren, want Hij is gekomen." (Aldus in het Offertorium der Mis, de z.g. Nachtmis).

Het Kerstfeest is vóór alles het feest der blijde dankbare herdenking van Jezus' geboorte uit de Maagd Maria.

Doch — de Kerk wil op de Kerstdag de geboorte van Christus niet enkel als een heugelijk feit aan onze gedachten laten voorbijgaan, zij wil ons tevens deelachtig doen worden aan de vruchten van die komst. Immers op de „geestelijke geboorte" van de Verlosser in onze harten heeft de Kerk ons gedurende de Advent voorbereid. Zij liet Johannes de Dooper ons zeggen: Doet boetvaardigheid, want het Rijk des hemels is nabij. Zij herinnert dus aan de komst van de eeuwige Rechter op de laatste oordeelsdag en hield niet op ons op alle mogelijke wijzen aan te manen tot gebed, goede werken en reiniging van zonden; biddende: „dat wij door Zijne komst God met een gezuiverd gemoed mogen dienen." Dan roept zij op de Kerstdag zelve ons toe: De goedheid en de liefde van God onze Zaligmaker is verschenen en Hij heeft ons zalig gemaakt volgens Zijn barmhartigheid. Het Kerstfeest is dus op de 2de plaats het feest van onze Verlossing en van de geestelijke geboorte van Christus in onze zielen.

De Kerk viert de liturgie van Kerstmis met een luister, die door geen enkel feest van het Kerkelijk jaar wordt overtroffen, met een driedubbele Kerstliturgie: drie H. Missen, die in ieder drietal onderscheidenlijk genoemd worden: De Nachtmis, de Dageraads-Mis en de Dagmis. Ik hoor u reeds vragen: Waarom drie H. Missen op Kerstmis?

Ter beantwoording dezer vraag is het nodig, u eerst iets mede te delen over het ontstaan en de geschiedenis dezer H. Missen.

Te Rome vierde men tussen 3 en 400 op Kerstmis nog maar één H. Mis en wel in de St. Pieters-Kerk. Deze werd opgedragen door de Paus, bijgestaan door de gehele geestelijkheid en in tegenwoordigheid van het gehele volk. Meerdere H. Missen op één dag lezen, was toenmaals nog geen gebruik. Aan deze H. Mis werd tussen 4 en 500 een tweede Mis toegevoegd.

De aanleiding hiertoe was het voorbeeld van de Christenen te Jeruzalem. Dáár n.l. waren de christenen gewoon, de H. gebeurtenissen uit Jezus' leven zoveel mogelijk te herdenken op de plaatsen, waar ze geschied waren.

Zo hield men op Palmzondag een plechtige intocht in Jeruzalem, in de lijdensnacht verschillende plechtigheden op de berg van Olijven, en zo ging men ook met Kerstmis te middernacht naar Bethlehem, om dáár de geboorte van de Zaligmaker te vieren. Bij die nachtdienst werd een H. Mis opgedragen. Na afloop werd weer van Bethlehem teruggetrokken naar Jeruzalem, waar na een vrij lange rustpoos een tweede H. Mis, de dagmis plaats had. Te Rome nu heeft men meerdere van deze Jeruzalemse gebruiken overgenomen en zo ook het gebruik om in de Kerstnacht te middernacht een H. Mis te celebreren ter herinnering aan Jezus' geboorte. Men koos voor deze Mis uit de Kerk van Maria de Meerdere, omdat deze, als zijnde aan Gods H. Moeder toegewijd, daarvoor de aangewezene was.

Om nu de nabootsing de werkelijkheid zo dicht mogelijk te doen naderen, bracht men er de reliquieeën der H. Kribbe heen en zo beschouwde men deze Kerk als het Bethlehem van Rome, als het Romeinse Bethlehem. Zó had men te Rome in de 5de eeuw reeds twee H. Missen op Kerstmis, één te middernacht in de H. Maria de Meerdere en een overdag in St. Pieter.

Aan deze twee H. Missen werd ongeveer terzelfder tijd een derde Mis toegevoegd die in den beginne geheel los stond van 't Kerstfeest: een Mis n.l. ter ere van de H. Anastasia. In Byzantium het tegenwoordige Constantinopel genoot deze Heilige op de 25ste December een bijzonder verering. Wijl nu Rome in die dagen onder de heerschappij stond van Byzantium en er zodoende in Rome een Byzantijnse bezetting lag, vierde men ook dáár op de 25ste December in de Byzantijnse Kerk van de H. Anastasia een dienst van deze Heilige. De godsvrucht nu tot de H. Anastasia werd spoedig populair bij de bevolking van Rome, zo zéér zelfs dat men ondanks de Kerstviering, ter hare ere een derde Mis invoerde, en wel tussen de twee reeds bestaande Missen in, n.l. in het morgenuur, bij de dageraad.

Van Rome, de bakermat van onze Liturgie, verbreidde zich het gebruik om op Kerstmis drie Missen te celebreren over W.-Europa.

Wijl echter langzamerhand de Kerstgedachte de gehele Liturgie van 25 Dec. begon te overheersen, werd de Mis ter ere van Anastasia vervangen door een Mis ter ere van Christus' geboorte. Slechts een commemoratie of gedachtenis-gebed van de H. Martelares bleef in de dageraads-Mis behouden.

De vraag: Waarom 3 Missen op Kerstmis is zodoende met de geschiedenis van het ontstaan reeds beantwoord. Zoals wij zagen berust dit enkel op geschiedkundige gronden.

Rest ons nog een verklaring te geven van de liturgie der 3 Missen, en stellen we dus de vraag: Welke gedachten heeft de Kerk door de lezingen en gebeden dezer Missen willen uitdrukken?

Van de Middeleeuwen af heeft men deze Missen in verband willen brengen met de drie geboorten van Christus: Zijn geboorte-van-eeuwigheid uit God de Vader, Zijn geboorte-in-het-vlees uit de Maagd Maria en Zijn geboorte-door-genade, d.i. zijn geestelijke geboorte in onze harten. Deze drievoudige geboorte zou de grondslag zijn waarop de gehele Mis-liturgie van Kerstmis is opgebouwd. Inderdaad zijn deze drie gedachten zeer duidelijk in de tekst dezer Missen verwerkt, maar beslist niet zó stelselmatig, als men het wel wil voorstellen, alsof ieder dezer drie Missen uitsluitend een van de drie geboorten van Christus naar voren zou brengen.

Men is het er eigenlijk nooit over eens geweest, in welke de lichamelijke, in goddelijke, in welke de lichamelijke, in welke de geestelijke geboorte herdacht wordt. Allengs komt men meer algemeen tot het inzicht dat deze opvatting der Kerstliturgie niet de ware is, en men neigt hoe langer hoe meer over tot de verklaring (door 'n Vlaams Benedictijn gegeven), welke beknopt hierop neerkomt.

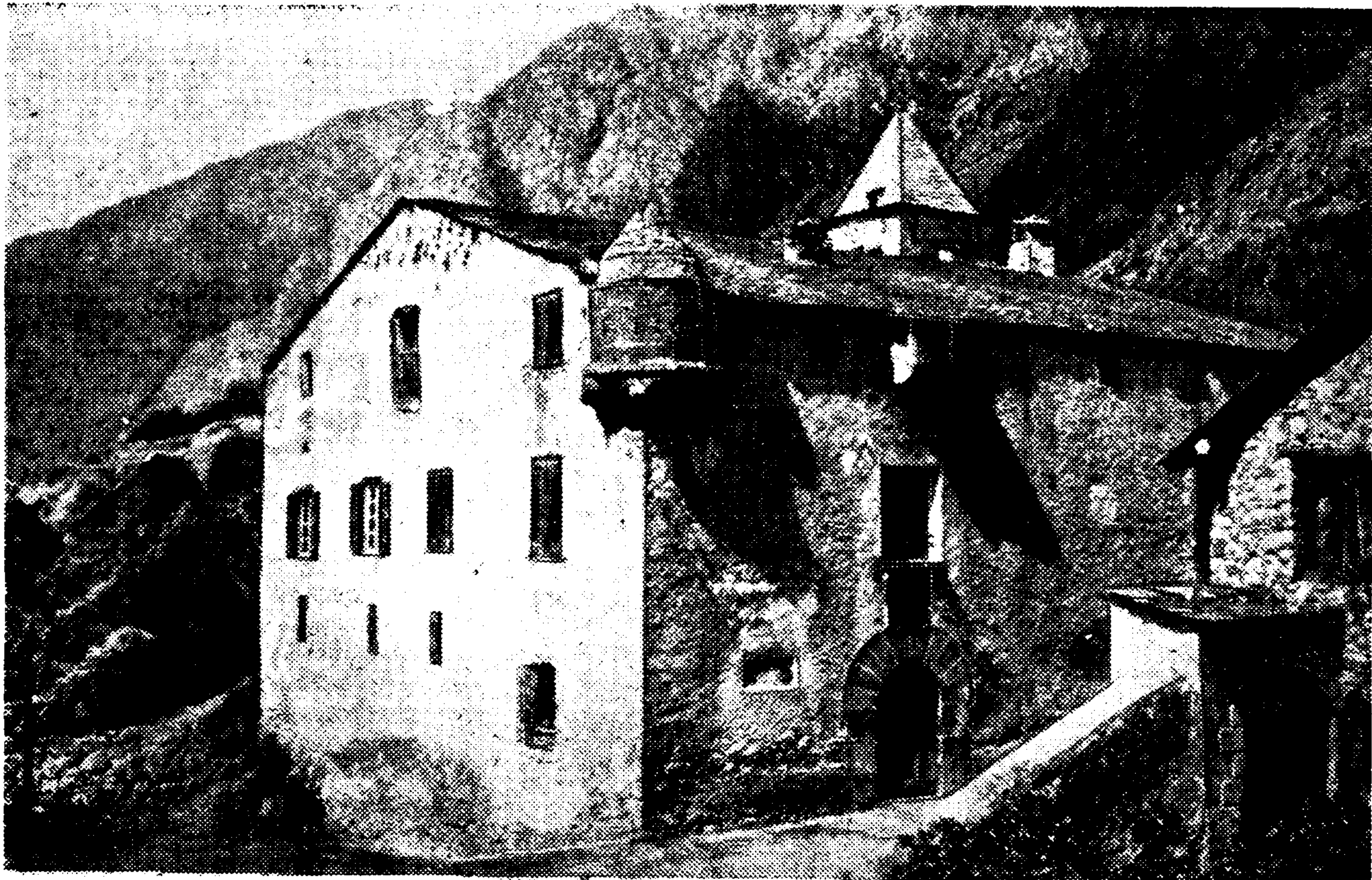
De gehele liturgie der drie Missen van Kerstmis is gebaseerd op de Evangelist Lucas. Maar om dit verhaal vlecht zij in haar gezangen en lezingen als 't ware een krans van geloofswaarheden, die ons de natuur van het pasgeboren Kindje van Bethlehem nader doen kennen. Nu eens stelt zij Het aan ons voor als de Eniggeboren Zoon des Vaders (Intree-gebed der Nachtmis) dan weer als het Licht der wereld (Intree-gebed van de Dageraads-Mis) nu eens als de Messias, de Verlosser, het Heil der wereld (Graduale der Dagmis), dan weer als de Koning van hemel en aarde.

Ook de hoedanigheden, de eigenschappen van de God-mens, Zijn goedheid, liefde, heiligheid, wijsheid, vindt ge in de Kerstliturgie beschreven in een taal zo verheven en schoon, dat zij het kenmerk der goddelijke ingeving in zich draagt. Zo opgevat geeft ons de liturgie van Kerstmis een heerlijke eenheid te aanschouwen en blijven onze gedachten onafgebroken bij het Kindje in de Kribbe, het nederig-verheven middelpunt der gehele Kerstviering.

Ten slotte is 't goed nog even op een andere gedachte te wijzen, die in de Kerst-liturgie is neergelegd. Onze Moeder de H. Kerk heeft ten opzichte van ons, haar kinderen een zending te vervullen en bij voorkeur is zij op de hoogste feesten van het erkelijk jaar die zending indachtig. De Kerk wil niet, dat de viering van het H. Kerstfeest aan ons voorbijgaat, zonder dat wij voor ons zieleleven er de rijkste vruchten van genieten. Immers het is voor ons dat de Zaligmaker ter wereld gekomen is. Op deze gedachte nu legt zij de volle nadruk. Tevens houdt zij ons voor ogen, welke verplichtingen daaruit voor ieder van ons voortvloeien, hoe wij ons door een heilige levenswandel de vruchten der verlossing moeten waardig maken.

Leest b.v. eens het Epistel der 1ste Mis. Denkt u eens een ogenblik in, dat ge met de christenen van Jeruzalem zijt opgegaan naar Bethelehem, om dáár de geboorte van de Zaligmaker te vieren: want zó toch is in 't bijzonder de 1ste Mis van Kerstmis gedacht. En stelt u dan voor, dat ge op die heilige plaats en in die heilige middernachtstonde, de Kerk hoort spreken met de woorden van de H. Paulus: „De genade van God onze Zaligmaker is verschenen, om ons te leren, dat wij aan de goddeloosheid en de begeerlijkheid der wereld moeten verzaken, en zedig, rechtvaardig en godvruchtig moeten leven in deze wereld, — dan, weet ge wat de Verlosser van u vraagt, dan weet ge, welke de voorwaarden zijn om te kunnen verwachten „de zalige hoop" de beloning des eeuwigen levens en de glorievolle komst van onze grote God en Zaligmaker."

Keert dan in u zelven en overweegt, en mocht het dan soms donker zijn in uwe ziel, mocht daar het licht des geloofs niet hel genoeg schijnen en te weinig naar buiten uitschijnen, bidt dan de schone gebeden, die de Kerk met ons en voor ons stort: „dat wij dan het Licht, welks geheimen wij op aarde gekend hebben, ook eens in de Hemel mogen genieten.

VAN ANDORRA. In de Pyreneeën, niet ver van het oorlogstoneel ligt de kleine republiek Andorra, welke de kleinste staat van Europa is, en waar geen belastingen, taxie's en politie bestaat. De foto toont het regeringsgebouw in de idyllische staat.

Ons Dagelijks Brood

door B. VROOM.

Christiaan Frankwater zat aan tafel, de ellebogen breed op de kant geleund, met de plompe handen een aardappel schillend! Hoe bedachtzaam hij dat werk verrichtte! Hoe liefdevol hij de bruine schil van het gele vlees scheidde! Ook de gele meelachtige brokjes, die aan de schil bleven hangen, nam Christiaan tussen duim en mes en stak ze in de mond.

Niet, dat de boer gierig was, o neen! De varkens hadden volop aardappelen, daaraan ontbrak het niet. Ook het eten dat bij de boer op tafel kwam, dampend, geurend — een stilleven in zijn aard was zoals men het verlangen kon! Maar menigeen scheen daarmede niet tevreden!...

Daar was b.v. de knecht Peter. Die kwam juist binnen en nam een stoel. Daar zat hij nu en keek naar de berg aardappelen en de schotel pap op tafel... hij zag het aangesneden brood liggen en greep er naar... en sneed er een dunne snede af... Ziet, haast vermoeid waren zijn bewegingen in zijn gelaat... ja, over zijn gelaat gleed een vleug van onwil. Brood, aardappelen, pap!... Daarvoor werkt men bij een boer?!!

„Krist," zei hij, „neem me niet kwalijk, maar de boerin heeft nooit afwisseling in 't eten! Neen, dat kent zij niet!"

„Hm", zei de boer en greep met de lepel in de papschotel.

„Hm", zei hij en het deed hem pijn. Daar was de pap — zo wit als sneeuw, zo schuimig, zo slokkig en smaken deed ze als boter...

„Hm, geen afwisseling in de keuken..." herhaalde hij en keek daarbij de knecht aan en dan de aardappelen, de mooie gele eier-aardappelen en het prachtig eigen gebakken brood. Langzaam en moeilijk werkten zijn gedachten: „Geen afwisseling in de keuken?..."

„Ik heb toch nog brood en boter voor je klaar gezet, als je geen aardappelen eet," zei de boerin.

„Brood en boter!" zei Peter.

„Brood en boter!" zeide Lena de dienstbode en keek kwaad naar Peter. „Het is zonde, zo te momperen — hoor je! Voor een gedekte tafel te mopperen!"

„Zwijg!" zei de boer ernstig. En direct was het stil. Alleen hoorde men het schuren van de ketting door de open deur en het slaperig herkauwen van de koeien.

De boer sneed een aardappel in vieren en stak een stuk daarvan in de mond. Daarop nam hij weer een lepel pap.

„60 jaren ben ik oud..." begon hij onder het kauwen door... 60 jaar! Maar de zorg mijns levens was deze tafel. Begrijp je dat Peter?

Iedere dag, die God worden liet, bad ik en bid nog telkens opnieuw om dit geschenk. Neen... dat begrijp je niet. Je bent een goede knecht... je bent een brave knecht... Maar het is een verre weg van de hand naar het hart..."

De anderen waren stil geworden en Peter keek de boer zwijgend aan. Hij zei: „Neen, het was niet kwaad bedoeld, boer, neem het mij niet kwalijk."

„Niets neem ik kwalijk!" zei de boer. „Niet dat, waaraan gij lijdt!"

De maaltijd was afgelopen. De boer stond op en vouwde de handen voor een kort gebed. „Zo", zei hij dan tot de knecht: „en kom nu met mij mee."

De twee verlieten de keuken en verlieten het erf en liepen de weg door de velden naar de rand van het bos.

Zij spraken geen woord onderweg.

De zon ging in het westen ter kimme en schilderde het landschap met purperen kleuren... leeuweriken trillerden, vinken sloegen, krekels sjirpten en van het woud uit drong een zacht geheimzinnig ruisen door het stille, plechtige avonduur der Natuur.

Boven aan de woudrand gingen de beide mannen nu en zagen de rijpende velden diep onder zich liggen. Onder de oude den bleef de boer staan en ademde diep de reine avondlucht in.

„Zo", zeide hij, „zo moet jij het ook doen... ademen... diep ademen. Nu... en laat ons nu verder gaan. Geen afwisseling in de keuken. Hm, hm... dat heb je gezegd."

„Maar boer..."

„Neen, ik ben daar niet kwaad om. Je bent een goede knecht, je bent een harde werker... maar hm... Neem je de geur der aarde waar... de geur van rijpheid... begrijp je dat?"

„Ja, ik begrijp het, boer..."

„En kijk naar de zon. Daar achter gaat zij weg van onze dag. En daar de wolken... zon, water, lucht en aarde, begrijp je dat?"

„Dat is niet moeilijk te begrijpen," zei Peter, „het is dat, wat nimmer weerkeert, wederkeren moet..."

„Zo. Wederkeren moet...?!" zei de boer en bleef voor de knecht staan. „Maar toen kwam er een en zei tot O.L. Heer: „Er is geen afwisseling in uw maaltijden...!" Zou dat nu juist zijn?"

„Neen, beware me, dat zou zonde zijn!" zei Peter kleintjes.

„Welnu! Wat is nu de orde der wereld? Dat wat van het begin af is, wat ons iedere dag opnieuw geschonken wordt! Moet men dat niet liefhebben?"

„O ja! Kristiaan!" fluisterde de knecht. Nu zwegen zij weer. De schemering sloop uit de toppen van hoge bomen. Langzaam gingen de beide mannen naar huis en aan de poort van het erf, nam de boer iets uit de zak, behoedzaam, als was het iets breekbaars en gaf het de knecht. „Neem dat. Ik wil dat je het leert liefhebben. Het is het beste wat God ons geeft. En nu... goede nacht!"

De boer ging binnen. Peter ging op de bank voor het huis zitten en keek naar het brood. Nu brak hij er een stuk van af en stak het in de mond, kauwde het langzaam en nadenkend tussen de tanden. „Je eet nu dit brood", dacht hij. „Een jaar werkt de boer daaraan, een jaar werkt God daaraan..."

Hij was niet alleen met zich zelf en zijn gedachten. Lena stond achter hem en had een schittering in de ogen. Lena en Peter, zeker, zij hielden van elkander en nu zag zij hoe de jongen droog brood kauwde.

„Peter", fluisterde zij, „eet je droog brood...?"

„Ja," zei hij, zich naar Lena omkerend, „het is het beste wat God ons geeft..."